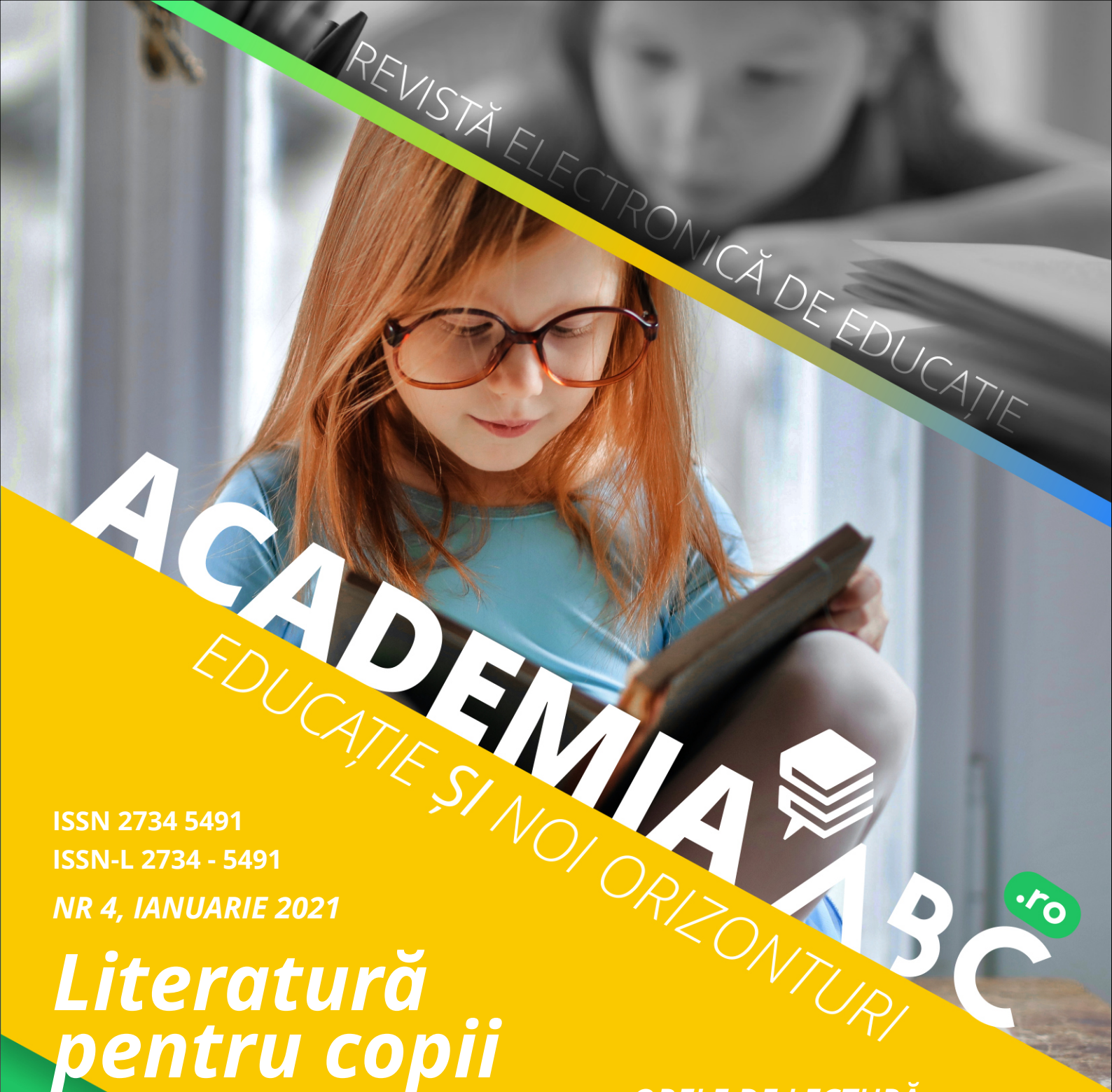

REVISTĂ ELECTRONICĂ DE EDUCAȚIE

ACADEMIA ABC.ro

EDUCAȚIE ȘI NOI ORIZONTURI

ISSN 2734 5491
ISSN-L 2734 - 5491
NR 4, IANUARIE 2021

Literatură pentru copii

Vise de copil

Perna-i moale, patu-i pufos
Prințul, micuțul, visează frumos
Dar, oare, în visele lui mititele?
Sunt cățeluși, jucării, acadele?

pag .72

ORELE DE LECTURĂ ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIONAL ACTUAL

Este evident pentru orice profesor de literatură faptul că programa școlară – oricât de versatilă sau de selectivă ar fi fost în ultimii ani – nu poate veni pe deplin în întâmpinarea orizontului de așteptare al elevilor, părinților sau profesorilor.

pag .12

Academia ABC .ro
PLATFORMĂ ONLINE DE EDUCAȚIE

Este un proiect

S.C. Offset S.R.L.

B-dul 1Mai, Nr.33A, Bl.PF7, Sc.A, Ap.11,

Constanța,

Tel: 0766.491711,

Email: office@academiaabc.ro

Website: academiaabc.ro

offset media

REVISTA *"EDUCAȚIE ȘI NOI ORIZONTURI" / NR. 4/IANUARIE 2021*

Literatură pentru copii

Editor: Secuiu Eugen

Redactor: prof. Secuiu Elena

AUTORII ÎȘI ASUMĂ ÎNTREAGA RESPONSABILITATE PENTRU CONȚINUTUL MATERIALELOR PUBLICATE !

CUPRINS

În așteptarea lui Moș Crăciun (serbare școlară).....PAG. 7

Autor: Anton Ana

Prof. Liceul „Carol I", orașul Plopeni Județul Prahova

Plimbare pe tărâmul poveștilor- Exemplu de demers didactic centrat pe competențe cheie.....PAG.10

Autor: BÎRA ILINCA

Prof.înv.primar ŞCOALA GIMNAZIALĂ "ELENA DOAMNA",TECUCI, GALAȚI, ROMÂNIA

ORELE DE LECTURĂ ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIONAL ACTUAL.....PAG.12

Autor: RODICA BOGDAN

PROF. DR. COLEGIUL NAȚIONAL "MIHAI EMINESCU"

CARTEA.....PAG. 15

Autor: Bordan Ana

Prof.înv.primar Școala Gimnazială„Ioan Vlăduțiu„ Luduș, jud. Mureș

DEZVOLTAREA SOCIO- EMOȚIONALĂ A PREŞCOLARILOR PRIN INTERMEDIUL POVEŞTILOR .....PAG. 16

Autor: Brehoi Maria

Prof. Înv.Preşcolar Brehoi Maria, Grădinița cu P.P. Nr.33, Brașov

VISUL.....PAG.19

Autor: Butnariu Daniela

Prof. înv. primar Școala Gimnazială prof. Vasile Gherasim Com. Țibucani, Jud. Neamț

Căsuța din copac.....PAG. 20

Autor: Emilia Cernăianu

Profesor de Educație plastică, Școala Gimnazială Eugen Barbu, București

LITERATURA PENTRU COPII OPORTUNITATEA DE A CREȘTE CITITORI....PAG.22

Autor: Mihaela-Adelina Chisăr-Viziru

Prof. Școala Gimnazială Punghinai

Dezvoltare personală.....PAG. 24

Autor: Coman Nella

Prof. Scoala Gimnaziala "George Valsan" Independenta- Calarasi

Rolul literaturii în educația copiilor prin analizarea stereotipurilor de gen.....PAG. 26

Autor: Crișan Bianca Mihaela

Prof. Liceul Tehnologic Beliu

ÎN POIANĂ, SOSIREA PRIMĂVERII.....PAG. 29

Autor: Florica Anamaria

Prof. Școala Primară Luca

Primăvara, Vreau să știu!.....PAG.30

Autor: Florica Luciana Andreea

Prof. Grădinița Alice

Piesă de Crăciun.....PAG.31

Autor: Gajac Cornelia

Prof. Școala Gimnazială Țipar

La munte.....PAG. 33

Autor: Luican Maria-Adriana

Prof. învățământ primar Şcoala Gimnazială „Şeica Mare", Sibiu

Literatura pentru copii – disciplină opțională.....PAG. 34

Autor: Mănăilă Viorica

Prof.înv. Primar Şcoala Gimnazială " Şt. O. Iosif", Tecuci, Galați

Smoke and Fluff.....PAG.36

Autor: Mirea Ileana Dora

Prof.Liceul de Arte "Marin Sorescu", Craiova

Mițu și Azorel, Corpul meu.....PAG. 37

Autor: Oncescu Silvia

Prof. Grădinița Alice

Metamorfoză.....PAG. 38

Autor: Paic Iulia

Prof. Școala Gimnazială "Victor Jinga", Sighișoara

Călătoriile lui Erus.....PAG. 39

Autor: Pătulea Ana Maria

Prof. înv. primar Şcoala Gimnazială "Fănuş Neagu", Brăila

Povestiri vindecătoare pentru suflete de copil.....PAG. 41

Autor: Roiti Paula-Teodora

Prof. Şcoala Gimnaziala ZELK ZOLTAN, Valea lui Mihai

Jinx, motanul exemplu.....PAG. 44

Autor: Păunescu Cristina-Violeta

Prof. Școala Gimnazială Nr. 1 Gura Văii, Bacău

Mitic, cel mai mic pitic.....PAG.47

Autor: Pîntea Alexandra Vanina

Prof. Grădinița cu P.P. nr.42, Sibiu

SĂ CĂLĂTORIM PRIN CORPUL UMAN.....PAG.50

Autor: Popescu Claudia

Prof. Liceul Tehnologic Țicleni

Dușmanul invizibil.....PAG. 52

Autor: Sandu Doina

Prof. Școala Gimnazială Nr. 1 Hârșova

În ogradă, la bunici, Primăvara.....PAG. 53

Autor: Șerbănescu Mădălina Adela

Prof. Grădinița Alice

Poveste...din povestiri.....PAG.54

Autor: Simionescu Maria

Prof. Școala Gimnazială „Petru Rareș" - Hârlău

SCENETĂ ȘCOLARĂ - NICĂ LA ŞCOALA DOMNEASCĂ.....PAG. 56

Autor: Ștefan Simona – Luminița

Prof. Școala Gimnazială "Dimitrie Romanescu" Dorohoi

Autor: Lupu Elena – Lăcrămioara

Prof. înv. preșc. Grădinița "Alba ca Zăpada" Dorohoi

ȘTRENGĂREL ȘI CU LĂBUȘ.....PAG. 59

Autor: STAN ADELA GEORGETA

Prof. ȘCOALA GIMNAZIALĂ "PROF.UNIV.DR.GHEORGHE BELEIU"

Din nou la grădiniță.....PAG. 61

Autor: Ștefan Diana Cristina

Educatoare, Grădinița Colegiului Național Pedagogic "Mihai Eminescu", Tîrgu – Mureș

Cele mai frumoase cărți pentru copii.....PAG. 62

Autor: Alexandra Veronica Stroe

Profesor de informatică la Colegiul "Mihail Cantacuzino" Sinaia

Memorizarea – mijloc de realizare a activității în grădiniță.....PAG. 64

Autor: Suciu Maria

Prof. înv. preșcolar GPN Nr. 1 Sita Buzăului, jud. Covasna

COPILĂRIE CU CHIP DE COPIL BLÂND.....PAG.67

Autor: TEŞCAN DANIELA

Prof. ŞCOALA GIMNAZIALĂ "ION CREANGĂ"

Mi-e dor de gradinita!.....PAG.68

Autor: Tiplea Sabou Doinita

Prof. Inv. Presc. Scoala Gimnaziala Homorodu de Mijloc , Jud Satu Mare

De ce Soarele și Luna locuiesc pe cer (adaptare după o poveste populară africană).....PAG. 69

Autor: Vîlcu Aurelia Crina

Prof. înv. primar Școala Gimnazială Breasta, jud. Dolj

,,LEGENDA RÂULUI BORCEA,,.....PAG. 71

Autor: VLAD PETRONELA-MONICA

Prof. Liceul Teoretic Carol I, Fetesti

Vise de copil.....PAG.72

Autor: Secuiu Elena

Prof.Școala Gimnazială Nr. 16 Marin Ionescu-Dobrogianu Constanța

Cum îi determinăm pe copii să citească?.....PAG.73

Autor: Gurgu Nicoleta Doina

Prof.înv.primar Școala Gimnazială nr.16 "Marin Ionescu Dobrogianu" Constanța

BASMUL – SURSĂ INEPUIZABILĂ ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII ȘCOLARULUI.....PAG. 74

Autor: Scripcaru Dorina

Prof. Școala Gimnazială nr. 16 ,, Marin Ionescu Dobrogianu" Constanța

În Țara de Ciocolată.....PAG. 76

Autor: Martin Petronela

Prof. Școala Gimnazială Nr. 16 Marin Ionescu-Dobrogianu Constanța

Curcubeul.....PAG.77

Autor: Paic Iulia

Prof. Școala Gimnazială "Victor Jinga", Sighișoara

În așteptarea lui Moș Crăciun
(serbare școlară)

Autor: Anton Ana

Prof. Liceul „Carol I", orașul Plopeni Județul Prahova

A venit iarna, copii!

E timpul de ghidușii.

Haideți, copii, s-o întâmpinăm

Și un cântec să-i cântăm

Cu mic, cu mare

Că e zi de sărbătoare!

Cântec: VINE IARNA https://www.youtube.com/watch?v=8N2AcI7LCfo

Ninge-ncet peste oraș

Și-așterne alb covoraș

Ce îi bucură pe copii

Și ies afară zglobii.

Cu familia-mpreună

Copiii iau bulgări în mână

Și-ncep a se bulgări

Până ce seara se zări.

Cântec: PRIMA ZĂPADĂ https://www.youtube.com/watch?v=u2zUZHAb2Xs

Fulgișori frumoși de nea,

V-aș pofti în casa mea!

Dar eu știu că v-ați topi

Și-ntr-o secundă ați pieri.

Mai bine ies eu afară,

Chiar dacă voi îngheța iară,

Să intru în al vostru joc.

Nu mă plictisesc deloc!

Cântec: FULGII DE NEA https://www.youtube.com/watch?v=1q3yjpcFGJQ

Prin omătul cel pufos,

Iute, mă rostogolesc!

Fac îngerași drăgălași,

Iar în obraji bujorași.

Voi face om de zăpadă

Cu toți prietenii mei, degrabă!

În jurul lui să încingem jocul

Până se rupe cojocul!

Cântec: OMULEȚUL DE ZĂPADĂ https://www.youtube.com/watch?v=U_uh9NKlXUM

Să pornim pe derdeluș

Haideți toți, acuș, acuș!

Cu săniuța să ne dăm,

De iarnă să ne bucurăm.

Câte unul, câte doi,

Cu săniile cele noi

Pe dealuri urcăm vioi.

Veselia e în toi!

Cântec: CU SĂNIUȚA https://www.youtube.com/watch?v=aIMI_45K564

Să mergem să colindăm,

Pe la case să urăm!

Sărbătoarea Crăciunului să vestim

Pe Domnul să îl cinstim.

E bucuria noastră, a tuturor,

Sărbătoarea creștinilor,

Să nu uităm să fim mai buni

Și să credem în minuni!

Colind: IATĂ, VIN COLINDĂTORII! https://www.youtube.com/watch?v=00RM49SqH8s

Cu casa în sărbătoare,

Cu bradul sclipind ca un soare,

Cu masa îmbelșugată

Creștinii, colindătorii, așteaptă

Să le ureze de bine,

Pentru anul care vine.

Să-i întâmpinăm cu iubire

Și căldură în privire!

Colind: DOMN, DOMN, SĂ-NĂLȚĂM! https://www.youtube.com/watch?v=zafm9atm9dk

Din moși-strămoși,

Vine la copii inimoși

Moș Crăciun,

Moșul cel bun.

Scoate pentru fiecare,

Din desaga lui cea mare,

Câte un cadou frumos,

Că e e tare mărinimos!

Cântec: MOȘ CRĂCIUN, CE DRAG NE EȘTI!

https://www.youtube.com/watch?v=uIeW5kFDqVQ

Tradițiile, obiceiurile românești,

Creștine, să le cinstești!

Oriunde te vei afla,

Nu uita de țara ta!

Plimbare pe tărâmul poveștilor-
Exemplu de demers didactic centrat pe competențe cheie

Autor: BÎRA ILINCA
Prof.înv.primar ŞCOALA GIMNAZIALĂ "ELENA DOAMNA",TECUCI, GALAȚI, ROMÂNIA

Clasa: a III-a
Aria curriculară: Limbă și comunicare
Disciplina: Limba și literatura română
Subiectul: Rapunzel, Frații Grimm
Tipul lecției: Recapitulare, sistematizare și consolidare

COMPETENȚE CHEIE VIZATE:

1.Competența de comunicare în limba română

-elevii au pornit de la citirea textului, au realizat Harta textului, Cadranele în perechi, reprezentând printr-un desen ceea ce au văzut citind textul, au selectat cuvintele cheie ale poveștii, au creat cvintete despre personajul principal, au listat sentimentele trăite argumentând alegerea de fiecare dată și au alcătuit un alt final; am reușit astfel să formez la elevi competențele specifice limbii române propuse: extragerea unor informații de detaliu dintr-un text informativ sau literar accesibil; formularea unei păreri despre o povestire/ personajele acesteia; participarea la interacțiuni pentru găsirea de soluții la probleme, redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare.

2.Competența de comunicare în limbi străine

-pentru a învăța cuvinte noi într-o limbă străină, elevii au creat un minidicționar; (au completat tabele formate din imagine - cuvânt în limba romană - cuvânt în limba engleză_.

3.Competențe matematice și competențe de bază în științe și tehnologii

-ajutându-l pe Făt Frumos în drumul lui către Rapunzel, elevii au străbătut diferite labirinturi prin care au reușit să treacă aplicând cunoștințele despre operații matematice, apoi formulând și rezolvând probleme cu date/ teme propuse privind lungimea drumului, înălțimea turnului, timpul petrecut în turn/ lângă turn.

4.**Competența digitală**

-elevii au realizat un afiș promovând o seară de teatru „În lumea lui Rapunzel".

5.A învăța să înveți

-pentru fiecare activitate din cadrul acestui demers, elevii au folosit și îmbunătățit competențele de a identifica şi a realiza sarcinile propuse;

6.Competențe sociale și civice

- în cea mai mare parte a parcursului demersului didactic, elevii au lucrat pe grupe sau în perechi, interacționând, colaborând, oferindu-şi ajutorul reciproc, căpătând încredere în ei ca indivizi și ca parte a unei colectivități, îmbunătățindu-și atitudinea față de ceilalți și aptitudinile de muncă în echipă.

7.**Spirit de inițiativă și antreprenoriat**

- provocați apoi să își imagineze că prințul le cere să îl ajute ca să o salveze pe Rapunzel din turn înainte ca vrăjitoarea să le descopere planul de a pleca împreună, elevii grupați în echipe își planifică materialele și designul, apoi construiesc traseul de evacuare pe baza planului: parașute, scări din frânghie, lână, șipci, tiroliane din cabluri subțiri, tobogane din suluri de hârtie, scripete pe care au avut șansa și să le testeze.

8.Sensibilizare si exprimare culturală

-la final, elevii întră în pielea personajelor și realizează o dramatizare pe echipe, cu ajutorul marionetelor, dramatizări postate pe grupul clasei.

ORELE DE LECTURĂ ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIONAL ACTUAL

Autor: RODICA BOGDAN
PROF. DR. COLEGIUL NAȚIONAL "MIHAI EMINESCU"

Este evident pentru orice profesor de literatură faptul că programa școlară – oricât de versatilă sau de selectivă ar fi fost în ultimii ani – nu poate veni pe deplin în întâmpinarea orizontului de așteptare al elevilor, părinților sau profesorilor. Adesea se urmărește parcurgerea acesteia în vederea susținerii examenelor naționale, demersul didactic transformându-se într-o cvasi "cursă cu obstacole" din care elevul ar trebui să rețină (în cel mai bun caz) un text reprezentativ semnat de un mare scriitor, pe care să fie capabil să îl analizeze. Nu putem nega importanța cunoașterii valorilor naționale și universale ale culturii, de vreme ce modelele determină adesea parcursul unui tânăr, dar a reduce studiul literaturii la acest tip de abordare nu face decât să îndepărteze tânărul de lectură pentru că scopul pe termen scurt îl anulează pe cel real, stimularea interesului pentru lectură ca formă de educare și, de ce nu, delectare intelectuală, a unui tânăr cu o cultură vastă.

Iată de ce, o abordare inedită a lecturii în clasele liceale poate încuraja elevii să înțeleagă literatura ca pe o formă de cunoaștere de sine, a naturii umane, a evoluției umanității etc. Uniformizarea parcursului didactic în orele de literatură duce inevitabil la monotonie, descurajare a tinerilor de a găsi propriile interpretări pentru texte inedite și de a înțelege conținutul de idei prezentat în text printr-o formă originală, ce definește stilul unui scriitor.

Ne propunem, în rândurile care urmează, să schițăm un asemenea parcurs didactic având ca suport un fragment foarte cunoscut dintr-un roman semnat de Oscar Wilde – "Portretul lui Dorian Gray". Nu este întâmplătoare alegerea noastră de vreme ce un asemenea text poate fi studiat atât dintr-o perspectivă interdisciplinară, cât și în cadrul unei unități prevăzute în programa clasei a IX-a – *Literatura și celelalte arte* – sau în clasa a XII-a într-o oră de literatură universală.

- **Abordarea problematizantă**

"Pornește de la elementele-surpriză ale textului, de la obscuritățile acestuia și este una dintre căile de acces spre înțelegerea textului care poate fi folosită chiar de la începutul discuției despre text, pentru că provoacă interesul cititotului".

Text propus pentru analiză:

"… orice portret care este pictat cu sentiment este portretul artistului, nu al modelului. Modelul este un simplu accident, ocazia. Nu el este cel pe care pictorul îl dezvăluie; pe pânza colorată apare mai curând pictorul. Motivul pentru care nu voi expune acest tablou este că mi-e teamă că am arătat în el secretul propiului meu suflet". ("Portretul lui Dorian Gray", cap. I)

Pornind de la fragmentul citat, profesorul poate iniția o discuție cu elevii legată de condiția artistului în societate punând următoarele întrebări: "- În ce măsură demersul artistic reflectă personalitatea artistului?"; "- Putem vorbi despre artă autentică fără ca ea să transmit ceva din sensibilitatea celui care o creează? "; "- Pentru artist opera de artă este bucurie sau suferință? ".

- **Perspectiva istorică sau biografică**

„cititorii își asumă ideea că opera reflectă într-o măsură mai mică sau mai mare viața autorului și epoca în care a fost scris textul".

Din reperele biografice se poate insista asupra elementelor care definesc viziunea estetică a scriitorului Oscar Wilde, de atâtea ori invocată în textul romanului său: faptul că a excelat în studiul clasicilor și în arte plastice, sau cel legat de interesul pentru prelegerile de estetică ale lui John Ruskin la Universitatea din Oxford, unde s-a distins și prin gusturile sale rafinate, îmbrăcămintea elegantă și stilul *dandy*.

- **Abordarea centrată pe punctele tari ale textului**

"Presupune identificarea elementelor-cheie pentru interpretarea textului și valorificarea, pornind de la acestea, a opțiunilor interpretative".

Este o etapă care presupune participarea elevilor la descifrarea textului. Câmpurile semantice identificate în fragment sunt în strânsă legătură cu tema abordată, permițând înțelegerea semnificațiilor după ce au fost parcurse etape ale analizei structurii textului și a nivelului lexical.

Text propus pentru analiză:

"În momentul în care răsuci butonul ușii, ochii îi căzură pe portretul pe care Basil Hallward **îl pictase pentru el**. Se dădu înapoi de parcă ar fi fost luat prin surprindere. […] În cele din urmă se întoarse, se duse spre tablou și-l cercetă. În *lumina obscură* care se strecura cu greutate prin storurile de mătase crem, **i se păru** că figura e oarecum schimbată. Avea o altă expresie. **S-ar fi zis** că e o ***notă de cruzime în jurul gurii***. […]

Tresări crispat și, luând de pe masa o **oglindă** ovală, cu o ramă ornată cu niște Cupidoni de fildeș – unul dintre multele cadouri pe care i le făcuse lordul Henry –, **se uită în grabă în apa ei adâncă**. Nici o linie de acest fel nu-i încrețea buzele. Ce însemna asta**?** […]

Se prăbuși pe un scaun și începu să se gândească. Brusc îi apăru în minte ceea ce spusese în atelierul lui Basil Hallward în ziua în care portretul fusese terminat. Da, își amintea perfect. Rostise o **dorință nebunească** – aceea ca el însuși să poarte semnele liniilor suferinței și gândirii, iar el să-și poată **păstra floarea delicată și frumusețea adolescenței** de care tocmai devenise conștient în acea clipă. Să-i fi fost îndeplinită dorința**?** Asemenea lucruri erau imposibile. Numai gândul la asta i se părea **monstrous**. Și ***totuși***, tabloul se afla în fața lui, cu ***nota de cruzime din jurul gurii***. […]

Totuși îl urmărea cu *fața lui frumoasă* **deteriorată** și *zâmbetul* **crud**. *Părul strălucitor* sclipea în *lumina soarelui auroral*. *Ochii lui albaștri* îi întâlniră pe ai lui. Îl cuprinse un simțământ de **infinită milă**, dar nu față de el, ci de imaginea pictată. Deja se modificase și avea să se mai modifice. *Auriul* îi va păli în *gri*, *rozele lui albe și roșii* vor muri. Cu fiecare **păcat** comis, *limpezimea frumuseții* lui a fi ***pătată și ruinată***. ("Portretul lui Dorian Gray", cap. VII)

"**Portretul va purta povara rușinii lui** – asta e tot. În el se strecură un sentiment de **durere** gândindu-se la **pângărirea** care i se pregătea frumosului chip de pe pânză. […] Dimineți în șir stătuse în fața portretului, **minunându-se** de frumusețea lui, aproape **îndrăgostit de el** cum i se părea câteodată. Oare se va modifica la fiecare capriciu căruia îi va ceda**?** Va deveni un **obiect monstrous** și **respingător**, ceva care trebuie **ascuns** într-o camera încuiată, depărtat de lumina soarelui care pusese o *tentă de aur* și mai strălucitoare pe ***minunea unduitoare a părului*** său? **Păcat! Păcat!** " ("Portretul lui Dorian Gray", cap. VIII)

Câmpuri semantice:

Spațiu exterior	Sentimente / Percepții	Culori/ Lumină
Tablou Scaun Atelier Oglindă Obiect monstruos	S-ar fi zis I se părea Dorință nebunească Minunându-se Tresări crispat Durere Infinită milă Povara rușinii	Auriu/ gri Rozele lui *albe și roșii* *albaștri* *Tentă de au* Lumină obscură Apa ei adâncă (oglinda) Lumina soarelui auroral

Detalii prezente în portret:

- *o notă de cruzime* **în jurul gurii** - **zâmbetul** *crud*

- **fața lui frumoasă** *deteriorată* - *minunea unduitoare* **a părului său**

- **Abordarea psihologică**

"Folosește lentilele psiholgiei pentru a observa motivațiile personajelor sau ale autorului însuși".

Identificarea termenilor și sintagmelor cheie permite inițierea unei analize a textului care urmărește reacția personajului în fața propriei imagini din portretul realizat de Basil Hallward. Conștiința păcatului determină o modificare a expresiei feței și asumarea pactului faustic. Termenul cu care fragmentul se încheie se plasează în sfera echivocului, presupunând, în egală măsură, regretul întinării frumuseții chipului din portret, sau implicitul acestui fapt în zona valorilor morale.

- **Perspectiva arhetipală**

"Arhetipul reprezintă un model, o schemă recognoscibilă și este folosit pentru a descrie structura unui text (a basmului, de pildă), tipuri de personaje (țapul ispășitor, avarul, rebelul. Cocheta) sau imagini simbolice întâlnite într-o diversitate de texte".

Dintre imaginile simbolice prezente în text se remarcă **oglinda**, **mitul lui Narcis** și **tema dublului** asupra cărora profesorul poate să facă trimiteri culturale, fără ca acestea să devină finalitatea parcursului didactic.

- **Perspectiva moral-filozofică**

"scopul mai larg al literaturii este să-i învețe pe cititori ce este moralitatea sau să ilustreze anumite idei filozofice".

Concluzia analizei inițiate de la textul propus poate fi legată de relația cauză-efect în existența umană și asumarea propriilor greșeli ca formă de educare a omului.

CARTEA

Autor: Bordan Ana
Prof.înv.primar Școala Gimnazială,,Ioan Vlăduțiu,, Luduș, jud. Mureș

Cartea e izvor de viață,

E izvor de frumusețe!

Ea e cea care ne-nvață

Multe lucruri, cu blândețe!

Nu ne bate, nu ne ceartă

Chiar și-atunci când o-ndoim.

Dar ne lasă ca în ceață,

Atunci când n-o răsfoim.

Cartea merită iubire!

Cartea merită respect!

Fără ea nu e știință

Fără ea nu e progres!

Dragi copii, iubiți lectura

E-o fereastră-n Univers.

E o mână-n plus, ce poate,

Să vă prindă... de succes!

DEZVOLTAREA SOCIO- EMOȚIONALĂ A PREŞCOLARILOR PRIN INTERMEDIUL POVEŞTILOR

Autor: Brehoi Maria

Prof. Înv.Preşcolar Brehoi Maria, Grădinița cu P.P. Nr.33, Braşov

„La orice vârstă, omul este o ființă care se hrănește cu povești. De aceea, avuția povestirilor, pe care au strâns-o oamenii de pe tot globul, din casă în casă, din secol în secol, fie în vorbă, fie și în scris, a depășit celelalte avuții omenești." spunea scriitorul și filosoful indian Rabindranath Tagore.

De mici copii îndrăgim poveștile. Mai mult decât atât, aceste povești au rolul de a stimula educația și imaginația copiilor, de a dezvolta emoții, sentimente în rândul celor care învață să le descopere.

Poveștile îi permit copilului să pătrundă într-un univers fantastic, plin de mistere și cât se poate de fascinant. Această fascinație îl atrage și încet, încet cu fiecare poveste citită micul ascultător pătrunde în acestă lume.

Poveștile îl vor face pe cel mic să își dorească să fie el însuși personajul pozitiv.

Mesajul poveștilor va fi mereu faptul că în povești există totdeauna o cale către un final fericit, nu contează câte obstacole întâlnește în drum eroul principal. Normal că de fiecare dată personajul negativ, cel rău, cel mincinos, cel crud, cel zgârcit și urât are de pierdut.

Prin intermediul poveștilor, copilul descoperă lumea. Prin lupta dintre bine și rău, copilul învață strategii de viață, descoperă consecințele unor fapte și atitudini și își însușește comportamente sociale pozitive.

Citirea unei povești poate fi un moment deosebit de relaxant pentru cel mic. Unul dintre cele mai importante lucruri pe care cei mici le învață din povești este diferența dintre bine și rău. În povești ca și în basme, binele învinge întotdeauna. Cel mic va dobandi deprinderi pentru a realiza judecăți de valoare, precum și exprimarea propriilor sentimente într-un mod simplu.

Copilul poate învăța ce înseamnă prietenia și care sunt aspectele pozitive ale vieții. Mai mult, va încerca să fie mai prietenos, precum personajele din poveste, bun, prieten cu alți copii, de ajutor precum personajele din poveste.

Cu ajutorul personajelor de poveste, micuțul va reuși chiar să își depășească anumite fobii. Binele și răul sunt două concepte pe care cel mic le poate distinge acum încă din primii anișori de viață. Copilul înțelege că există anumite reguli și conduite ce se aplică în fiecare zi. Aceste reguli trebuie respectate, deoarece în lipsa lor nici o societate nu poate funcționa. De asemenea, va înțelege că dacă nu respecți aceste reguli de conduită, devii personajul negativ, precum cel din poveste, iar personajul negativ întotdeauna suferă consecințele faptelor sale.

Unele povești le oferă copiilor anumite repere despre cum să acționeze în viață, în diferite situații. Copiii sunt încântați să se asemene cu Harap Alb, cu Greuceanu dar și cu Făt- Frumos.

Se identifică cu personajele și înțeleg că trebuie să învețe anumite comportamente de la aceste personaje fantastice pentru că și ei vor să se asemene lor.

Ascultând poveşti, copiii cunosc şi îşi însuşesc noțiuni, convingeri şi sentimente morale, se raportează la personajele pozitive şi dezaprobă comportamente negative. Astfel, pentru ca ei să înțeleagă ce înseamnă bunătatea, prietenia, hărnicia şi pentru a urî răutatea, duşmănia, lenea, există ”Fata babei şi fata moşneagului” de I.Creangă, ”Sarea în bucate” de P. Ispirescu, ”Cenuşereasa” şi „Albă ca Zăpada şi cei şapte pitici” de Frații Grimm. Peripețiile personajelor, răutatea celor negative, bunătatea celor principale îi înduioşează pe copii şi îi conving că este bine să urmeze exemplul celor buni. Poveşti precum ”Ionică mincinosul”, ”Puf Alb şi Puf Gri” ne învață ce este sinceritatea şi îi determină pe copii să spună adevărul şi să urască minciuna. Neascultarea părinților, încăpățînarea şi consecințele acestora sunt reliefate de poveşti precum ”Capra cu trei iezi” de I. Creangă, ”Scufița Roşie” de Charles Perrault, ”Povestea măgăruşului încăpățînat”. Pățaniile personajelor i-au convins pe copii că trebuie să asculte sfatul părinților, că nu este bună încăpățînarea şi trebuie să se adapteze la regulile impuse de societate. Educarea dragostei față de muncă a fost posibilă şi prin prezentarea unor poveşti precum ”Povestea unui om leneş”.
Datoria noastră a tuturor, a părinților, a educatorilor și învățătorilor este să aducem copilul în punctul de iubi poveștile, a le asculta cu plăcere, a răspunde copilului atunci când el nu înțelege firul poveștilor, expresiile sau cuvintele din text. Etapa următoere ar fi aceea de a încuraja copilul să urmeze comportamentele pozitive a personajelor favorite.

Povestile îi mai ajută pe copii să se simtă și confortabil și în siguranță și să creeze o legătură specială cu „părintele care îi citește povești”. Există o diferența dintre o poveste și un desen animat, este relația specială care se crează între povestitor și ascultător, comunicarea bidirecțională întrebările rostite și nerostite ale poveștii și explicațiile suplimentare care devin dependente de fiecare poveste și stârnesc curiozitatea copilului. Tot în acest context, copilul învață să își definească emoțiile pozitive, în raport cu cele negative și dezvoltă anumite comportamente de tip social.

Dacă ar fi să rezumăm ceea ce aduce povestea în viața copilului, putem menționa că povestea îl învață pe copil să o asculte, să urmărească firul ei, face legătura dintre imagine și ceea ce se aude, copilul observă descrieri, însușiri, emoții, comportamente și limbaj.

Pentru a stimula interacțiunea cu copilul, uneori este bine să-l punem să ne descrie personajul, să deseneze ceva din poveste, să reproducă dialoguri sau fapte etc. Astfel, apelăm la imaginația lui și îl punem în pielea personajului, îi cerem să acționeze ca ele, creăm un mic joc de rol care sigur îi va plăcea, apoi îl solicităm să descrie emoțiile trăite fiind transpus în personaj. Toate aceste jocuri vor crea legături indistructibile dintre povestitor și micuțul auditor.

Ioan Slavici, subliniind importanța poveştilor, preciza: ”*Povestea a fost fondul plăcerilor mele din copilărie – poveştile erau darurile ce mi se prezentau pentru purtarea cea bună*”.
Haideți să dăruim povești copiilor și să-i aducem către „A fost odată ca niciodată…”, deoarece rolul acestor expresii este să facă lumea copilăriei mai frumoasă, mai fericită și să construiască un viitor mai optimist.

Bibliografie:

Cerghit, I. *Metode de învățământ.* Editura Polirom, Iaşi, 2006;

Chiscop, L. *Didactica educației limbajului în învățământul preşcolar. Ghid metodic.* Editura Casei Corpului Didactic „Grigore Tăbăcaru", Bacău, 2000;

Bratu,B., Preşcolarul şi literatura, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucuresti,1977

VISUL

Autor: Butnariu Daniela
Prof. înv. primar Școala Gimnazială *prof. Vasile Gherasim* Com. Țibucani, Jud. Neamț

Noaptea, în luna mai, toate gâzele din împrejurimi se adună la becul benzinăriei. Zgomote ciudate se aud ore în șir. Eu, gândăcelul fără un picior, cel de care râde toată lumea, stau sub butucul scorburos aruncat în șanțul de lângă benzinărie. Și ce să vezi?! Ca de obicei.... Fluturele cel Mare, regele tuturor gâzelor zburătoare, vine și se așază deasupra umilului meu adăpost și strigă batjocoritor:

--- Hei, tu, cel fără un picior! Hai și ni te alătură!

Am ieșit sfios, rușinat, tremurând de sub lemnul mâncat de carii. Aveam lacrimi în ochi, însă încercam să fiu tare, să-l înfrunt în sfârșit! De cum m-au zărit zeci de râsete ascuțite au izbucnit în noaptea mută. Lacrimile au început să-mi curgă șiroaie...Încercam să mă desprind de realitate. Îmi imaginam că sunt un fluture minunat care zboară jucăuș în bătăile razelor de soare. Mă înălțam în văzduh și coboram în viteză tresărind de fericire.

Piciorușul era acolo, la locul lui. Nu mă mai durea. Eram cea mai fericită gâză din lume! Dar, un ghiont dat de o molie, m-a trezit la realitate... încă plângeam. Am plecat capul în pământ și m-am ascuns din nou sub butuc. Am adormit cu greu, oftând, cu inima ruptă în două.

După un timp mi-am dat seama că eram din nou același fluture frumos care zboară și privește de sus toți muritorii de rând, care este invidiat de toate gâzele, inclusiv de Fluturele cel Mare! Îmi alintam aripioarele în adierile pale de vânt, mă scăldam în razele soarelui, vedeam viața ca pe un cristal prețios. O fereastră strălucitoare îmi atrăgea privirea...M-am așezat grațios pe pervaz și am observat că mă pot strecura în camera de dincolo de geam. Zis și făcut!

Oooo! Iată-mă zburând de pe un dulăpior pe altul, de pe un scăunel pe o canapea pufoasă.Am închis ochii și am simțit că sunt cel mai minunat fluturaș de pe pământ! Momentul meu de fericire nu a durat prea mult căci o lovitură fulgerătoare m-a amorțit pe veci.

Am căzut lăsând în urmă pulberea fină și strălucitoare de pe aripioarele mele. Încercam să-mi amintesc cum e să zbori, dar totul se întunecase. Viața se scurgea însă zâmbetul rămăsese întipărit pe fața mea.

O picătură de ploaie m-a trezit din visul meu adânc. Cred că atunci a fost prima dată când am râs fără motiv, prima dată când nu-mi mai păsa că lumea mă privea ciudat. Trăiam și asta conta cel mai mult! Puteam să miros parfumul florilor și să aud plânsetul ploii...Și ce dacă eram doar un gândăcel?! Și ce dacă nu puteam zbura până aproape de becul benzinăriei?! ERAM FERICIT!

Căsuța din copac

Autor: Emilia Cernăianu
Profesor de Educație plastică, Școala Gimnazială Eugen Barbu, București

Copiii au nevoie de povești pentru că poveștile le stârnesc curiozitatea, îi mobilizează să lucreze pentru o idee și le oferă spațiul necesar creativității. Am descoperit că orice temă poate trece printr-o poveste, iar rezultatele artistice ale copiilor pot fi spectaculoase. Așa că vă prezint, în cele ce urmează, o poveste care îi provoacă pe elevi să realizeze desene și picturi de o mare varietate, pline de idei spontane, care le dezvăluie un interior artistic surprinzător de bogat.

N-am avut niciodată o căsuță în copac - și nici n-ar fi fost posibil pentru că de timpuriu am locuit la bloc, făcând și eu parte din acea generație strămutată din cartierele demolate -, dar mi-am dorit-o cu ardoare din momentul în care am văzut-o într-un film. Aș fi putut să o am la țară, în nucul cel bătrân de lângă fântână, dar bunicul mi-a spus că e periculos pentru că are deja, la bază, o scorbură adâncă, iar crengile mari și grele se pot rupe oricând, cu tot cu jumătate din trunchi și cu căsuța mea. Așa că am rămas la stadiul de vise. Și, pentru că toată ziua desenam, într-o zi mi-a trecut prin cap să-mi desenez căsuța din copac, măcar să fiu pregătită cu un plan în cazul în care s-ar fi ivit vreun copac potrivit și vreun adult dispus să mă ajute. Să vă povestesc cum arăta căsuța mea:

Pe o scară din sfoară, așa ca scările corăbiilor pregătite să se ridice și să se coboare într-o clipă, urcam în căsuța mea, așezată pe o creangă, destul de sus încât să nu poată ajunge chiar oricine la ea. Odată ajunsă acolo, rulam scara de sfoară și o agățam de o crenguță mai mică, asigurându-mi astfel o izolare în deplină siguranță: de sus vedeam orice dar la mine nu se putea ajunge fără scara mea. Căsuța mea avea o singură încăpere, suficient de mare cât să încap confortabil așezată și înconjurată de cele necesare petrecerii unui timp în tihnă: caiete și creioane colorate, pensule și acuarele și, desigur, mai multe blocuri de desen, de diferite mărimi. Mai aveam câteva cărți de aventuri și călătorii, precum și diverse mărunțișuri „de mare valoare” cum ar fi o piatră șlefuită de râu, cel mai mare con de brad văzut vreodată, un cărăbuș uscat dar perfect conservat, niște cutioare de metal găsite prin pod, bune de păstrat în ele nasturi, bile de sticlă sau scoicile găsite pe plajă, la mare, și o păturică de molton moale, cu miros de mere și scorțișoară. La intrare era o plăcuță cu numele meu, marcaj indispensabil, după cum văzusem la ușile apartamentelor din bloc. Căsuța mea avea și o mică fereastră, în partea opusă intrării, de unde puteam să privesc grădina de flori și cei doi stupi de albine. De la trandafirul de dulceață cu flori roz, bogate și bătute, venea un miros dulceag care se amesteca cu mirosul de pâine proaspătă, abia scoasă din cuptor de bunica.

Ce puteam face în căsuța din copac? Păi toate acele lucruri care necesită un timp îndelungat în liniște, neperturbat de sarcini ingrate, de neînțeles pentru un copil, cum ar fi să-ți pierzi vremea făcând ordine în cameră, să-ți aranjezi hainele în dulap sau să ajuți la spălatul vaselor, lucruri care invariabil nu erau bine făcute, oricât de mult timp le-ai fi dedicat. În căsuța ”proprietate privată” puteam citi toată ziua, puteam desena tot toată ziua, iar cu o lanternă bună puteam face asta și toată noaptea. Mai puteam ține în siguranță bilele colorate fără ca vreun alt copil să atenteze la ele, puteam scrie bilețele secrete despre comori ascunse prin buzunare sau prin pod și, cel mi mult și cel mai bine, puteam să pictez cât era ziua de lungă.

Lipseau cu desăvârșire regulile de la masă când, nu știu de ce, trebuia să-mi țin coatele lipite de corp și să țin furculița numai cu mâna stângă, lipseau neplăcutele întrebări despre lecții, exercițiile de la matematică sau caietul de caligrafie. Erau acceptate câteva prăjituri cu nucă și unii biscuiți, cu condiția să fie mâncați numai și numai când vreau eu, iar din când în când (în niciun caz în fiecare zi) puteam accepta un castron de supă cu tăiței. Toate acestea nu ar fi avut nicio șansă dacă ar fi fost aduse de un adult la ore nepotrivite sub rugămintea mieroasă dar subversivă: ”hai să mănânci și tu ceva”. Singura ființă acceptată era pisica tărcată a vecinilor, dar și aceea cu condiția să se urce singură în copac și să nu cumva să aibă chef de joacă în contratimp cu chefurile mele de pictat sau de citit.

Oricine își poate desena propria **căsuță din copac**. Să începem!

LITERATURA PENTRU COPII OPORTUNITATEA DE A CREȘTE CITITORI

Autor: Mihaela-Adelina Chisăr-Viziru
Prof. Școala Gimnazială Punghinai

Predispoziția de *a crede în povești* este apanajul copilăriei, când puterea cuvintelor face să prindă viață lumi cu *balauri și zâne*, la capătul cărora este așteptată victoria *Binelui*. Cu siguranță că multe dintre amintirile referitoare la poveștile citite în copilărie sau auzite de la părinți ori bunici păstrează aceste dimensiuni.

Dincolo de reperele rămase în memoria afectivă, discernem o realitate care marchează primul contact al copilului cu *textul*. În această ordine de idei, *literatura pentru copii* constituie un segment destinat unei anumite grupe de vârstă, mizând — ca, de altfel, literatura în genere — pe *sensibilizarea* micului (dar nu mai puțin importantului!) cititor. Ca atare, apreciem că această nișă a literaturii, cea destinată copiilor, trebuie să ocupe un loc nodal în orice spațiu cultural, întrucât reprezintă o oportunitate liminară de *a crește cititori*.

Fundamentul relației dintre copii și cărți se stabilește (și) prin lecturile din copilărie, dezvoltând imaginația și creativitatea, îmbogățind vocabularul și, în cele din urmă, dezvoltând profilul unui cititor autentic. În linii mari, textele destinate copiilor explorează lumea înconjurătoare, îi familiarizează pe aceștia cu anumite stări ori emoții, dezvoltând, complementar, preocuparea pentru lectură.

Privind retrospectiv traiectul literaturii pentru copii, acesta relevă multe momente anevoiase, în care se amestecă insuficiența numerică a textelor cu o atare destinație și dezinteresul pentru acest segment, dezavantajat de percepția confuză și de teoretizarea deficitară. Cu toate acestea, actualmente, putem afirma că lucrurile încep să se așeze, literatura pentru copii cunoscând o etapă favorabilă, existând mai multe edituri care oferă colecții de cărți destinate copiilor, dar și familii care mizează pe dezvoltarea interesului pentru lectură de la vârste mici.

A scrie literatură pentru copii, a căuta resorturile unei lumi dominate de joc și bucurie rămâne o provocare în fața căreia scriitorul răspunde prin puterea de *a crea povestea*, de a da sens unui univers ficțional capabil să reașeze lumea copilului.

Literatura pentru copii are nevoie de promovare, iar copiii au nevoie de biblioteci, de contact nemijlocit cu cărțile, pentru că abilitățile unui cititor se dezvoltă progresiv, încă din copilărie. Astfel, îndrăznim să avansăm ideea că *oamenii nu sunt niciodată prea mari pentru o poveste*, întrucât literatura oferă pluriperspectiva comprehensiunii textuale, în virtutea căreia și adulții se (mai) pot bucura de poveștile copilăriei.

În concluzie, literatura destinată copiilor reclamă o atenție sporită, constituind o cale cu un imens potențial în evoluția intelectuală a individului. Iar cărțile pentru copii — cartonate, cu pagini colorate și personaje inedite — nu au rețete de succes, ci autori care nu au uitat că au fost copii...

BIBLIOGRAFIE:

Bodiştean, Florica, *Literatura pentru copii şi tineret dincolo de "story"*, Editura Casa Cărții de Ştiință, Cluj-Napoca, 2007.

Cornea, Paul, *Introducere în teoria lecturii*, ed. a II-a, Editura Polirom, Iași, 1988.

Marino, Adrian, *Hermeneutica ideii de literatură*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1987.

https://arhivaluceafarulromanesc.wordpress.com/%E2%96%BC-jurnalism/olga-morar-%E2%80%9Eliteratura-pentru-copii-%E2%80%93-o-literatura-speciala%E2%80%9C/

https://capitalcultural.ro/din-culisele-literaturii-pentru-copii/

Dezvoltare personală

Autor: Coman Nella
Prof. Scoala Gimnaziala"George Valsan" Independenta- Calarasi

Disciplina Dezvoltare personală (DP) este dedicată activităților de învățare care au ca scop dezvoltarea capacității elevului de a se autocunoaşte şi de a-şi exprima într-o manieră pozitivă interesele, aptitudinile, trăirile personale, abilitățile de relaționare şi comunicare, reflecțiile cu privire la învățare. Din perspectiva disciplinei de studiu, demersul didactic pornind de la competențe permite accentuarea scopului pentru care se învață şi a dimensiunii acționale în formarea personalității elevului. În cadrul disciplinei, se formează în primul rând abilități şi se dezvoltă atitudini, finalitatea fiind dobândirea încrederii în sine, starea de bine a copiilor, pregătirea lor pentru viață si pentru viitor.

Profilul de formare al elevului din perspectiva disciplinei Dezvoltare personala vizează trei dimensiuni ale dezvoltării personalității elevului:

- Manifestarea interesului pentru autocunoaştere şi a atitudinii pozitive față de sine şi față de ceilalți;
- Exprimarea adecvată a emoțiilor în interacțiunea cu copii şi adulți cunoscuți;
- Utilizarea abilităților şi a atitudinilor specifice învățării în context şcolar.

Disciplina Dezvoltare personală oferă un cadru semnificativ pentru stimularea flexibilității cognitive şi a creativității elevului, aceştia fiind încurajați să adreseze întrebări, să comunice propriile opinii, să aibă intervenții argumentate, să reflecteze asupra temelor puse în discuție, să manifeste inițiativă, să exprime idei originale şi emoții autentice despre ceea ce învață. Registrul complex al strategiilor didactice, organizate sub diferite forme, stimulează participarea activă, în mod individual sau în echipă.

Strategiile didactice recomandate pentru orele de Dezvoltare personală sunt cele activ-participative. Disciplina are un accentuat caracter explorator şi practic-aplicativ, care presupune implicarea directă a elevilor. Elevii conştientizează, exersează abilități şi atitudini într-un mediu prietenos de învățare, devin responsabili pentru modul în care se implică în jocurile şi activitățile propuse. Este foarte important ca activitățile să-i ajute pe copii să se simtă bine, să le placă şi, astfel, să fie motivați intrinsec să învețe. Sarcinile de lucru pot fi realizate individual, în perechi/ echipă, independent sau facilitate de cadrul didactic.

Jocul de rol şi simularea (dramatizare, marionete, teatru) pregătesc copilul pentru situații reale de viață şi facilitează dezvoltarea comunicării verbale şi nonverbale, a empatiei, a toleranței. Lucrul în echipă antrenează strategiile de rezolvare a conflictelor şi modalitățile de comunicare eficientă.

Problematizarea oferă oportunitatea de a căuta soluții pentru diferite situații de tip investigativ şi de a stimula curiozitatea naturală elevilor.

Exercițiile şi jocurile vor combina mişcarea, verbalizarea, manipularea unor obiecte. Conversația euristică, dezbaterea şi discuțiile de grup permit elevilor să se raporteze, să învețe şi să valorizeze atât experiența personală, cât şi experiența colegilor.

Tehnicile specifice dezvoltării gândirii critice (de exemplu: turul galeriei, ciorchinele, jurnalul cu dublă intrare, pălăriile gânditoare etc.) asigură exprimarea propriilor opinii şi creează premisele dezvoltării asertivității.

Ori de cate ori a fost posibil am realizat activitatile intr-un spatiu neconventional: curtea scolii, excursii, vizite la locul de munca al unor parinti etc formand o stransa legatura cu comunitatea locala deoarece in cadrul activităților de Dezvoltare personală elevii explorează, apoi aplică şi ulterior reflectează asupra propriului progres. Din această perspectivă, predarea se distanțează considerabil de înțelesul ei tradițional de „transmitere de cunoştințe”.

Rolul literaturii în educația copiilor prin analizarea stereotipurilor de gen

Autor: Crișan Bianca Mihaela
Prof. Liceul Tehnologic Beliu

Literatura apare în viețile noastre ca un factor major de influență asupra modului de gândire pe care ni-l dezvoltăm, ducând până la a ne influența personalitatea. Cu toate că literatura pentru copii este dedicată, după cum îi spune și numele, copiilor, adulții joacă cel mai mare rol în aceasta. Poveștile sunt scrise, alese pentru publicare, vândute, cumpărate și citite micuților de către adulții din jurul acestora. Mulți oameni consideră acest gen de literatură ca fiind inferior altora, deoarece consideră că acesteia îi lipsește sensibilitatea, viziunea, stilul literar regăsit în alte genuri literare. Dar, în timp ce acest gen încearcă să mențină un echilibru între „învățături de viață" și „imaginar", reușește și să atingă un anumit cod social. Așadar, implicarea adulților în alegerea poveștilor și descifrarea acestora este factorul ce va fi explorat în continuarea acestei lucrări.

În ideea examinării stereotipurilor de gen, o scurtă definire a acestora e necesară înainte. Pe scurt, acestea sunt generalizări despre rolurile pe care le au un bărbat sau o femeie în comunitatea lor. Acestea nu au conotații negative sau pozitive, dar sunt adeseori neconforme cu realitatea, dat fiind faptul că fiecare individ are dorințe, gânduri și sentimente individuale, ce nu pot fi aplicate unui întreg gen.

Kortenhaus și Demarest au susținut că „Identitatea de gen a majorității copiilor este formată de valori împărtășite universal despre rolurile de gen care sunt deținute de societatea lor. Aceste valori împărtășite deseori iau forma unor suprasimplificate stereotipuri de gen." (trans. Crișan Bianca Mihaela). Continuând această idee, stereotipurile legate de gen pot afecta în mod deosebit felul în care copii sunt educați și în care aceștia învață să socializeze. În timp ce trăsăturile masculine sunt văzute ca fiind cele mai dorite, trăsăturile feminine sunt lăsate în umbră. În multe povești pentru copii, fetele sunt descrise ca fiind atente la detalii, dulci, ghinioniste, dependente de parteneri sau de familie, iar băieții sunt aventuroși, curajoși, cu putere de decizie. Totodată, băieții nu au voie să plângă sau să arate emoții în fața altora, pentru a nu lăsa „garda jos" și pentru că „un bărbat nu plânge".

Într-un articol despre stereotipurile bazate pe diferențele dintre sexe, Temple vorbește despre un studiu în care Hall a examinat povești scrise pentru copii care au câștigat premii în ultimii 40 de ani. Majoritatea acestora au reprezentat femeile în roluri pasive în care ele erau „îngrijitoare" ale altora: mame, ajutoare în bucătărie, asistente. Pe de cealaltă parte, băieții duceau vieți captivante ca luptători, exploratori și aventurieri.

Sarah Trimmer este o altă cercetătoare care a explorat acest subiect. Ea a folosit *Cenușăreasa* și *Robinson Crusoe* pentru a arăta felul în care cei mici sunt percepuți de adulți și pentru a explora ce învățături le sunt insuflate de acestea. În analizarea Cenușăresei, ea arată faptul că personajul principal dă dovadă de anumite trăsături indezirabile precum ura față de mama vitregă și de surorile vitrege, gelozia, invidia, și vanitatea. Cenușăreasa este „îngrijitoarea" familiei sale, dar și celelalte femei sunt „îngrijitoarele" bărbaților din jurul acestora. Fetelor din poveste li se prezintă un singur scop în viață: găsitul unui bărbat pentru măritiș, iar pentru îndeplinirea acestui scop sunt în stare să se mutileze (tăiatul călcâiului e un indiciu care arată asta).

Chiar și aici, prințul este cel care o caută pe Cenușăreasa, aceasta fiind încă într-un rol pasiv. Finalul fericit este dat de realizarea căsătoriei, Cenușăreasa e transformată din servitoarea familiei în regină, arătând că s-a căsătorit „bine".

Ca un contrast al Cenușăresei, Trimmer a analizat și *Robinson Crusoe* de Daniel Defoe. Stereotipurile de aici sunt îndreptate către băieți, aceștia avându-l ca exemplu pe Crusoe care a reușit să supraviețuiască unui naufragiu și să pună bazele unui început de civilizație pe insula pe care a ajuns. Acesta trece prin multe provocări, lupte și victorii, iar finalul său fericit este dat de averea câștigată. Companionul acestuia este un alt bărbat, iar nicăieri în poveste nu apare ca tematică iubirea, căsătoria, găsirea partenerei potrivite.

Este important pentru copii să înțeleagă că fetele și băieții ar trebui să se aștepte la aceleași oportunități, la aceleași tratamente din partea celorlalți. Nu mai avem reguli bătute-n cui cu privire la cine și ce ar trebui să facă, la ce este potrivit pentru băieți și ce este potrivit pentru fete. Autorii de literatură pentru copii au fost receptivi acestei schimbări, iar aceasta a suferit anumite schimbări de-a lungul timpului.

Ballerino Nate, de către Kimberly B. Bradley care îl are ca personaj principal pe Nate, un băiat care iubește totul despre balet – muzica, costumele, mișcările, și decide că dorește să învețe balet. Conflictul poveștii este redat de faptul că fratele mai mare a lui Nate îi spune acestuia că băieții nu pot deveni balerini și că acesta ar fi singurul băiat din grupa sa de balet. Așa că mama sa îl duce la un spectacol adevărat de balet unde întâlnește alți balerini. Morala poveștii le arată copiilor că aceștia trebuie să fie persistenți când își urmează visele, să se accepte pe sine și să fie ambițioși. *Princesses can be pirates too!* Tradusă „Și prințesele pot fi pirați!" e o altă poveste care contravine stereotipurilor. Urmărește să arate că o prințesă poate face orice face un pirat, de la a conduce o navă, la a lupta cu inamicii. Doar pentru că o fată poartă o coroniță de aur și o rochiță roz, nu înseamnă că nu poate fi un pirat la fel de bun precum un băiat. În această poveste morala este că fetele nu ar trebui să fie constrânse de a fi fie prințese, fie pirați – ele pot fi ambele!

Ideea de unidimensionalitate a personajelor s-a transformat, spre deosebire de personajele din poveștile clasice care sunt bazate pe stereotipuri vechi – fetele sunt sensibile iar scopul lor este căsătoria, băieții sunt puternici iar scopul lor este aventura – personajele din poveștile contemporane exploră mai multe dimensiuni, arătându-le copiilor că acești pot explora și deveni ce doresc ei, fără a se simți constrânși de stereotipuri. Expunerea fetelor la modele de femei puternice, femei cercetătoare, femei sportive, și expunerea băieților la modele de bărbați sensibili, bărbați familiști, bărbați care se îngrijesc de cei din jur, le oferă acestora posibilitatea de a se dezvolta pe plan emoțional.

Poveștile acestea oferă copiilor un refugiu, un exemplu, un mod nou de a câștiga încredere în ei înșiși. Prin ele ei obțin un model nou, pe lângă cercul de oameni imediat apropriați acestora. În acest mod, ei nu se vor simți stingheriți datorită intereselor, poate uneori percepute ca fiind neobișnuite pentru genul lor, iar astfel își vor crea singuri noi oportunități în viață. Prin exemplele date de protagoniștii poveștilor cu care ei cresc, ei învață, în mod neformal, cum se pot comporta, cum se pot exprima și cum pot să își exprime dorințele și gândurile. Învață că sunt indivizi unici, că nu sunt definiți de genul lor în totalitate.

Bibliografie:

Gender Stereotypes and Children's Literature, Toshiko Sugino
The National Defense Academy

The battle to imprint citizens for the 21st century, BRITTON GWYNETH *Reading teacher 37*

MRS. TRIMMER – GUARDIAN OF EDUCATION, ST. JOHN, JUDITH *THE HORN BOOK MAGAZINE*

Gender Role Stereotyping in Children's Literature: An Update, I Carole M. Kortenhaus, and Jack Demarest

20 Children's Books That Redefine Gender Roles, http://www.goodnet.org/articles/20-childrens-books-that-redefine-gender-roles

Study finds huge gender imbalance in children's literature, https://www.theguardian.com/books/2011/may/06/gender-imbalance-children-s-literature

ÎN POIANĂ

Autor: Florica Anamaria
Prof. Școala Primară Luca

În poiana cu verdeață
Și cu multe floricele,
Gâzele aleargă parcă
Întrcându-se-între ele.

Furnicuțe-mpovărate
Cară hrană-n mușuroi
Și se-ntreabă-ngrijorate:
-Va ține vremea cu noi?

Un bondar mic, bâzâind,
Printre firele de iarbă
Aleargă, tot căutând,
Un locșor unde să doarmă

De pe-o frunză de cicoare
Fluturașu-ncet se roagă:
-Mai rămâi frumoasă rază
Să mai zbor din floare-n floare.

Și poiana care-ncântă
Cu verdeață și cu gâze,
Este lumea minunată
A celor ce nu cuvântă.

SOSIREA PRIMĂVERII

Autor: Florica Anamaria
Prof. Școala Primară Luca

Iată iarna a trecut
Și se-apropie grăbită
Primăvara cea frumoasă
Și cu flori împodobită.

Ghiocelul din zăpadă
Ca o pătură subțire,
Își înalță clopoțelul
Fremătând de fericire

Gâzele din amorțire
Se trezesc și ies curând
De sub scoarță, de prin găuri,
Primăvara salutând.

Și ușor cu lunga-i trenă,
Presărând parfum, verdeață,
Ea atinge-ntreg pământul
Trezindu-l din nou la viață.

Primăvara

Autor: Florica Luciana Andreea
Prof. Grădinița Alice

Prin văzduh se văd cocorii,
Se întorc la noi în țară,
Iată, iarăși a venit
Mândra noastră primăvară.

Cârduri, cârduri vin din zare,
Păsări multe mii și mii,
Cuiburile le așteaptă,
Dealuri, codrii și câmpii.

Pomii-ncep să-și schimbe haina,
Colțul ierbii se înalță
Către cer și parcă cheamă
Soarele să-l încălzească.

Și natura reînvie,
Gâzele azi s-au trezit,
Totul cântă, totul strigă:
-Primăvară, bun venit!

Vreau să știu!

Autor: Florica Luciana Andreea
Prof. Grădinița Alice

Soarele de ce e soare?
Luna sus pe cer cum stă?
Marea cum de este mare?
Iară noi de ce visăm?

Cum de cerul este-albastru?
Om și plante cât vor fi?
Iar Pământul din rotire
Când și de ce s-ar opri?

Sunt copil și vreau să aflu,
Deci, te rog, să mă ajuți
Să descopăr toate-acestea
Ca să pot să știu mai mult.

Piesă de Crăciun

Autor: Gajac Cornelia
Prof. Școala Gimnazială Țipar

Personaje: Povestitorul, Dumnezeu, Mos Craciun, Tata Mama, Copiii (frate si sora)

Dumnezeu:

-Am creat lumea, am creat cerul și pământul, toate viețuitoarele, iar la sfârșit am creat omul. Apoi l-am dat omului pe Fiul meu, pentru spălarea păcatelor. Și cu toate astea, omul nu vede lumina.

Mos Crăciun

An de an sosesc la geam si văd copiii bucurându-se de cadourile pe care le las lângă șemineu. Dar, Dumnezeule, sunt convins că până și copiii, ființele acestea minunate și pure uită de semnificația reală a sarbătorii de Crăciun.

Dumnezeu

Sunt foarte necăjit. Am trimis pe pământ pe Fiul meu ca să învețe oamenii să creadă cu sufletul, iar eu sunt forțat să îi privesc an de an cum se ceartă pentru cadourile pe care le livrezi tu.

Mos Crăciun

Și cum vrei să fac? Să nu mai bat din ușă în ușă, să nu mai văd zâmbetele copiilor odată cu apariția cadourilor sub brad?

Dumnezeu

Da, chiar asta vreau să faci. Să nu mai mergi. Să lași oamenii să te aștepte. Vor conștientiza că sărbătoarea Crăciunului înseamnă mult mai mult.

(Cei doi ies, se lasă cortina și intră în scena familia Kats)

Tatal:

Nu înteleg. Uite, e Ajunul Crăciunului, iar Moșul nu mai apare. Ce ne facem, cum explicăm copiilor? Doar nu am cumpărat bradul degeaba.

Mama:

Dacă nu apare până la ora 12.00, stingem luminile și mergem la culcare!

Tatăl:

Eu spun să le stingem acum. Nu vezi că se consumă curentul degeaba?

Mama:

Nu putem, dragule. Doar stii cât țin copiii la becurile acestea. Pentru ei, luminile aprinse reprezintă lumina Nașterii lui Hristos.

Tatăl:

Prostii! Asta pentru că nu ei lucrează pentru banii aruncați degeaba!

Mama:

Dragul meu, liniștește-te. O dată e Crăciunul. Eu spun să începem cozonacul, să bem puțin vin fiert cu scorțisoară și să punem niște colinde.

Tatăl:

Ai dreptate. Cred că, din pricina grijilor, uităm să simțim spiritul Crăciunului.

Fata:

Mamă, tată, se aud pași pe acoperiș. Cred că este Moșul. Haideți să vedem!

Băiatul:

Stați, nu mergeti nicăieri. Am văzut un înger. Am stins becurile și brusc o lumină a inundat camera. M-am speriat. Îngerul a vorbit cu mine și mi-a spus să nu îmi uit niciodată sufletul. Și să vă conving și pe voi să nu uitați de credința în Dumnezeu. Pentru că acolo unde e Dumnezeu, nu mai există probleme.

Mama si tata:

Așa este! Am uitat ce înseamnă Crăciunul. Am uitat că, dincolo de cadouri și colinde, Crăciunul e un nou început, Nșterea Mântuitorului.

Copiii:

Haideti sa ne îmbrâcăm, să batem din ușă în ușă, să ne strângem laolaltă și să preamărim pe Hristos. Doar așa mai putem salva Crăciunul.

Părinții:

Haideți să luăm niște bucate și să le împărțim celor săraci!

Povestitorul:

Între timp, de afară se aud niște sunete angelice. Întreaga familie iese la stradă și se alătură mulțimii. Colindele inundă satul.

Colinde

Între timp, **Dumnezeu** spune:

Acesta e spiritul Crăciunului. Acum sunt mulțumit. Acum simt că oamenii cred cu adevărat în Mine și că nu au uitat pe Fiul Meu. Acum, Moșule, ești liber să împarți cadourile.

Povestitorul:

Iar Moșul merge din casă în casă, lăsând la poalele bradului dorințe și vise împlinite.

La munte

Autor: Luican Maria-Adriana
Prof. învățământ primar Şcoala Gimnazială ,,Şeica Mare”, Sibiu

Pe troienele înghețate,
Se zăresc din depărtare
Turme de oi însetate
Şi ciobani uitați în noapte.

Totul este acoperit,
De al iernii văl smerit,
Brazii s-au adăpostit
Sub muntele încremenit.

Cad din cerul înnorat
Fulgişori neîncetat
Am aşteptat,... am aşteptat,
Acest anotimp nestemat.

Literatura pentru copii – disciplină opțională

Autor: Mănăilă Viorica
Prof.înv. Primar Şcoala Gimnazială " Şt. O. Iosif", Tecuci, Galați

Se impune tot mai acut conştientizarea importanței lecturii în viața copilului, în condițiile în care elevii citesc din ce în ce mai puțin, singurele lecturi fiind cele din bibliografia şcolară sau titluri impuse de trenduri şi interese comerciale, preferă jocurile pe calculator şi desenele animate agresive, violente. Acestea conduc spre un timp tot mai scurt dedicat cititului şi comunicării, activităților desfăşurate față în față, iar comportamentele violente, asociale se fac simțite tot mai des.

Motivația alegerii Literaturii pentru copii ca disciplină opțională este aceea ca această disciplină reprezintă o componentă importantă a literaturii române ce include totalitea creațiilor care, prin profunzimea mesajului, gradul de accesabilitate şi nivelul realizărilor artistice, se dovedesc capabile să intre într-o relatie afectivă cu cititorii ei. ,,Literatura pentru copiii " poate fi punctul de plecare spre întelegerea si pătrunderea universului mirific al cuvântului. Literatura, ca artă a cuvântului, îi poate oferi copilului un intreg univers de gândire şi sentimente, de aspirații şi îndrăzneli. Vor invăța ca binele învinge răul, că adevărul distruge minciuna. O mare parte a textelor literare au un pronunțat caracter formativ şi educativ. În acest sens, George Călinescu spunea: „Copilul se naşte curios de lume şi nerăbdător de a se orienta în ea. Literatura care îi satisface această pornire îl încântă". Tot sub aspect formativ apreciem că literatura dezvoltă, fixează şi nuanțează vocabularul copiilor, din textele literare copiii rețin cuvinte noi şi observă variante de forme şi folosire a lor. Pe de altă parte, în textele literare „copilul descoperă modele de viață pe care ar dori să le urmeze, se identifică de multe ori cu personajele, îndeosebi cu cele pozitive.

În cadrul opționalului "Literatura pentru copii" vom putea aborda ca şi conținuturi ale învățării : – universul fantastic al copilariei:-povesti si povestiri din literatura romana;-povesti si povestiri din literatura universală; - Vocabularul- exerciții de exprimare corecta, expresivă; - Biblioteca, sursă de cunoaştere.- Întâlniri cu scriitori; - Vizionarea unui spectacol de teatru sau a unui film.

Dacă in cadrul orelor de limba şi literatura română profesorul este constrâns de programa şcolară în abordarea temelor, în cadrul orei de optional are o mai mare libertate în alegerea conținuturilor, şi mai ales a strategiilor adoptate. În aceste ore accentul este pus pe trezirea interesului pentru lectură. Astfel, pornind de la un text scris de un anumit autor, putem cere elevilor să găsescă alte scrieri ale aceluiaşi scriitor. În felul acesta, vom încuraja elevii să se preocupe de căutarea anumitor cărți, date, materiale la biblioteca şcolii sau acasă. Le putem cere să găsescă şi alte lecturi în care se prezintă aceeaşi temă.

După citirea mai multor texte literare ale aceluiaşi autor, se pot compara şi extrage notele definitorii, dominante ale stilului scriitorului. Bineînțeles nu trebuie să se exagereze prin sarcini ce duc la ridicarea nivelului de dificultate ce să depăşească ciclul primar. Jocul literar, o altă formă de desfăşurare a orelor de lectură, poate solicita elevii in mai multe direcții: să identifice opera literară pe baza ascultării unui fragment, să identifice opera (personajele, momentele acțiunii) pe baza unor ilustrații; să continue o narațiune întreruptă. Medalionul literar este un alt tip de activitate realizabil la clasele mici, în forme la îndemâna lor: expoziție de carte, expoziții de desene realizate de ei după opera unui scriitor, proiecții de film.

În ceea ce priveşte competenta specifică aprecierea valorii cărților, în cadrul sedintei cu părinții am informat familia în legătură cu importanța lecturii şi a prezenței copiilor în biblioteci. Promovarea împrumutului de carte de la bibliotecă- vizită la biblioteca oraşului; Amenajarea unei minibiblioteci în sala de clasă- elevii si-au imprumutat astfel cărți între ei; La fiecare două săptămâni fiecare elev îsi prezintă (modalitatea de prezentare aleasă de elev) o carte, sau o lectură citită. Desfăşurarea unei activități în biblioteca şcolii -Concurs de recitare/povestire a unor lecturi citite. De Crăciun se poate organiza un carnaval cu personaje din lecturile citite-audiate. În clasa a IV-a aş vrea să continui cu realizarea unei reviste pentru stimularea talentelor literare.

Dintre metodele utilizate în cadrul orelor de opțional amintim: lectura explicativă, care este calea cea mai eficientă de a-i învăța pe elevi cum să învețe, cu ajutorul cărții, cadranele, jurnalul cu dublă intrare, lectura cu predicții, cvintetul, scheletul de recenzie.

Scopul principal al opționalului Literatura pentru copii este dezvoltarea gustului pentru citit, căruia i se adaugă şi alte deziderate: stimularea interesului pentru cunoaşterea realității, sporirea volumului de informații, cultivarea unor trăsături morale pozitive.

Bibliogarfie:

Corneliu Crăciun, *Metodica predării limbii române în învățământul primar*, Editura Emia, Deva, 2003

Vasile Molan, *Didactica disciplinei "Limba şi literatura română" în învățământul primar*, Editura Miniped, Bucureşti, 2010

Învățământul primar, Revistă dedicată cadrelor didactice, Editura Discipol, Bucureşti, 1997

Smoke and Fluff

Autor: Mirea Ileana Dora
Prof.Liceul de Arte "Marin Sorescu", Craiova

Saucy Smoke and frisky Fluff are two Siamese kittens, my favorite cats. Their round green eyes are big and bright and their brownish- cream fur shines so beautifully that it is almost impossible not to adore them. Yet, there is someone who does not, my grandma. She hates them and their little tricks and mischief are simply so disturbing to her that she would do anything to get rid of them both.

Let's take an example. It was a cold January afternoon and my grandma sat in her comfortable rocking chair busy knitting. She looked more contented than ever as she sat in the warmth of the fireplace. Her wrinkled and peaceful face was frowning now and then as she took time to rest her elbows on the mahogany wooden armchair. From time to time she was leaning her head towards the kitchen door to sense the possible sudden movements of some feet approaching the house.

The two Siamese kittens were right there under the table playing restlessly as usual. Soon enough she did not notice their little antics with the wool as more and more yards of it were twisting round the table on the floor. Suddenly she stopped her knitting as she thought she had heard a noise coming from outside. She rose and gave a pull…What a terrible sight !!! The table went over knocking the coffee cups off, to the ground. As she stood aghast grandma groaned with anger and her gentle blue eyes threw daggers. She turned white and then red within seconds. She made a sudden leap forward grabbing my slippers and threw them at the frightened kittens arching like two high voltage electric wires.

Meow !... cried my poor rascals as they scampered past upstairs desperately searching for the safety of a hidden spot. There they spied a handy cupboard and as quick as lightning they darted in.

No sooner had they hidden than a clang at the door was the signal that grandma would stop her chase. It was our neighbor carrying a bucket of water …She had come to….but never mind why she had been carrying that heavy bucket all along because I never found out. Curious by nature the kittens had come out of their hidden place to sniff at the stranger at the door. Facing grandma, they acted boldly, jolted past the open door and kicked the water bucket. My neighbor startled, jumped in fright, muttered a threat as she was all wet and left in anger.

Caught at last, the guilty pair filled the air with sorry cries. Granny scrubbed their fluffy fur hard enough for they had been very naughty. Eventually, grandma's wisdom won, Smoke and Fluff were soon forgotten, because like other people's children, kittens will be kittens, too.

Mițu și Azorel

Autor: Oncescu Silvia
Prof. Grădinița Alice

Am prieteni buni de joacă,
Mițu și cu Azorel,
Veseli, sprinteni și ghiduși,
Ei sunt tare jucăuși.

Toată ziua, prin grădină,
Ne jucăm, ne alergăm,
Facem tumbe, dar să știți,
Uneori ne și certăm.

Dacă Mițu cu gheruța-i,
Peste nas lui Azorel
Mici zgârieturi îi face,
Este vai și-amar de el!

Joaca toată se transformă
Într-o mare hărmălaie,
Ei se ceartă, eu rămân
Singur în grădina mare.

Dar, după un timp, să știți,
Cearta toată a-ncetat
Și la joacă trecem iar,
Parcă nimic nu s-a-ntâmplat.

Corpul meu

Autor: Oncescu Silvia
Prof. Grădinița Alice

Eu, de mic, am învățat

Corpul meu din ce-i format:

Cap, gât, trunchi, mâini și picioare

Ce le are fiecare.

Capul e rotund, vezi bine,

Și legat de trunchi el vine

Cu un gât micuț, rotund.

Două mâini, două picioare

Trunchiul meu, apoi mai are.

Cele două mâini micuțe

Tot timpul sunt hărnicuțe,

Iar picioarele, frățioare,

Mă ajută la mișcare

Metamorfoză

Autor: Paic Iulia
Prof. Școala Gimnazială „Victor Jinga”, Sighișoara

În dudul din grădina mea
S-a cocoțat o omiduță
Și-n timp ce frunze verzi rodea
A observat o mămăruță.
"Cât de frumoasă este ea
Cu puncte negre și perfecte
Să fiu așa mult mi-ar plăcea
Eu sunt urâtă, am defecte!"

Privirea-i se opri apoi
Pe-un melc cu cochilia-n spate
Ce poposi pe un trifoi.
Și murmură cu greutate:
"De ce nu pot avea și eu
O casă în a mea spinare
În care să m-ascund mereu
De trăznete sau ploaie mare?"

Un fluture zbură spre cer
În rotocoale de culoare
Al verii gingaș mesager
În straie vii de sărbătoare.
"O, ce ființă minunată!
Ce vietate-ncântătoare!
Pe când eu sunt pistruiată,
Banală, cu multe picioare!"

Zumzetul unei albine
O întrerupse din visare,
Dar i se făcu rușine
Și iar oftă, privind în zare:
"Regina florilor e ea
Harnică și folositoare
Dar eu, chiar dacă nu aș vrea
Tot mică-s și dăunătoare..."

Când se trezi a doua zi
După o noapte zbuciumată
Și spatele și-l netezi,
Crezu că a fost fermecată.
Avea aripi alb-violet
Învăluite în lumină
O pânză pe un șevalet
Pictată de mână divină.

Cu o amplă fâlfâire
Se ridică plutind în zare
Și zbură fără oprire
Simțind din plin o desfătare.
"Aflați cei care mă vedeți
Că-ntr-adevăr sunt un miracol!
Căci eu trăiesc chiar două vieți
Iar lumea mea e un spectacol!"

Călătoriile lui Erus

Autor: Pătulea Ana Maria
Prof. înv. primar Școala Gimnazială "Fănuș Neagu", Brăila

Cu toții ne amintim de basmele dragi ale copilăriei, spuse cu glas șoptit de bunici sau de părinți, de emoția ce ne străbătea de câte ori în calea personajului preferat se abătea un nou obstacol, de curiozitatea cu care am deschis prima carte de povești, dintre paginile ei ițindu-se fel de fel de semne, ce se cereau descifrate, pentru a pătrunde misterul ascuns între rândurile lor. Literatura pentru copii este deopotrivă o formă de educare și o inepuizabilă sursă de delectare, atât pentru cei mici, cât și pentru cei mari.

Toate marile edituri au colecții dedicate copiilor. Art – Arthur publică și literatură română și are de ani buni și acel concurs dedicat scriitorilor români, cu premii deloc neglijabile și cu publicarea cărților câștigătoare, Nemira are colecția Nemi pentru copii, Polirom are colecția Polirom Junior, la fel Humanitas are colecția Humanitas Junior, și chiar și edituri mai mici, mai puțin cunoscute, și-au îndreptat atenția spre literatura pentru copii. Toate aceste edituri mizează mult pe autorii români — și se văd și rezultatele. E de ajuns să privim spre topurile de vânzare de la ultimul Bookfest, ca să regăsim acolo autori români, pe primele locuri, nu străini. Nu sunt multe cărți, e drept, însă aici e vorba și de ce au poftă autorii români să scrie.

„Un stil de viață sănătos se bazează în primul rând pe iubire și respect. Iubire și respect pentru orice formă de viață care există pe planetă. Vorbim aici atât de animale și de plante, dar și de oameni. Deci trebuie să te iubești și să te respecți și pe tine." Acesta este crezul lui Alec Blenche, un cunoscut și apreciat scriitor de literatură pentru copii.

Vegetarian de peste zece ani, Alec este și nutriționist raw vegan (curs David Wolfe la BodyMInd Institute), tehnician nutriționist (curs ANATECOR), câștigător al Bursei Acts of Education în cadrul Hippocrates Health Institute, fitoterapeut – (curs ANATECOR), și are studii universitare și postuniversitare în Drept și Pedagogie Muzicală. În ultimii ani a participat la numeroase emisiuni de televiziune și radio și a organizat și susținut o serie de prezentări, workshop-uri pe teme de nutriție și alimentație sănătoasă, precum și tabere de detoxifiere și de gătit hrana vie. Promotor al unui stil de viață împlinit și sănătos, Alec îi sfătuiește pe părinți să-i deprindă pe copiii lor să trăiască astfel prin puterea exemplului lor, implicându-i pe copii în activități de și îmbunătățire personală. Este vorba de lucruri simple, precum plimbările în natură, îngrijirea plantelor, preparatul meselor în familie. Pentru copii este esențial să facă multă mișcare și să se joace mult, să mănânce alimente sănătoase, dar și să-și hrănească mintea cu cărți potrivite cu vârsta lor, care să le stimuleze imaginația, empatia și curiozitatea.

În urma unui program de sănătate desfășurat într-o școală din Constanța, Alec Blenche a scris prima sa carte pentru copii: "Erus și Valea Răbdării". Aventurile micului Erus și ale prietenului său, Alpi, un măr care... vorbește, s-au bucurat de un asemenea succes, încât continuarea lor, "Erus și Valea Generozității", a venit într-un mod firesc. Părinții și copiii sunt încântați de cărțile acestea care vorbesc în fraze simple și convingătoare despre respectul față de natură și față de tot ceea ce este viu, despre răbdare, generozitate, iubire și recunoștință.

Apărute la Editura Univers, cărțile lui Alec Blenche prezintă călătoriile lui Erus prin diferite meleaguri fascinante: Valea Răbdării, Valea Generozității, Valea Recunoștinței, Valea Iubirii, Insula Zburicornilor. Sunt de fapt povești cu prinți și prințese pentru prinții și prințesele de azi, copiii noștri.

Cu toate că Erus este Prințul Aerului și Roua este Prințesa Apelor, amândoi sunt copii, iar puterea lor de a salva de fiecare dată lumea vine din stăpânirea celor patru virtuți esențiale vieții: răbdarea, generozitatea, recunoștința și... iubirea. Aceste calități sunt la îndemâna tuturor copiilor, tot ce avem de făcut noi, maturii, este să le arătăm în prezența celor mici, iar ei vor ști cum să și le însușească. E simplu, logic și frumos, așa cum ne spune Roua.

Iată cum se prezintă acest personaj, Erus, atât de îndrăgit de copii:

”M-am născut în Tărâmul Vântului, în Nord, acolo unde, ați ghicit, vântul bate mai tare. Îmi place mult să îmi petrec timpul alături de prietenii mei în natură. Și, deși sunt fiul regelui, nu las să se vadă niciodată asta, sunt un copil ca toți ceilalți. Îmi plac mult fructele și legumele, iar preferatele mele sunt merele (știți voi de ce) și morcovii pentru că te ajută să vezi mai bine noaptea și te scapă de frica de întuneric. Îmi mai place de asemenea să mănânc nuci pentru că știu că mă fac să gândesc mai bine. Și cu toții avem nevoie de asta, nu numai noi, copiii. Diminețile îmi place să mă urc în turnul cel mai înalt al castelului și să simt cum vântul îmi suflă puternic în față și în păr. De multe ori mă poți auzi chiuind de bucurie de acolo de sus, de zici că sunt un cocoș năzdrăvan care salută răsăritul. Culoarea mea preferată este albastru, așa cum este și părul meu. Iar anotimpul preferat este iarna, deși îmi place foarte mult și vara când mergem la înot și lenevim pe nisipul cald. Îmi plac foarte mult copacii, am impresia că sunt înțelepți și că avem multe de învățat de la ei. Felul în care înfruntă orice furtună, rădăcinile puternice care le cresc sub pământ și faptul că nu se plâng niciodată de nimic mă învață să fiu și eu la fel de puternic. Adevărul este că am întâlnit odată un copac care m-a învățat multe lucruri. Călătoriile în văile magice m-au învățat lucruri importante pe care sper că le veți învăța și voi citind cărțile despre mine și prietenii mei.”

Călătoriile lui Erus sunt pline de învățăminte și povețe, dar și de momente hazlii și pură bucurie. Însoțite și de o ilustrație de excepție, aventurile lui Erus te transpun foarte ușor intr-o lume de basm mirific, o lume a copilăriei și a imaginației. De asemenea, cărțile conțin și câteva cântecele pe care copiii le fredonează cu drag: Cântecul cuvintelor și al alegerilor, Cântecul recunoștinței, Cântecul răbdării, Cântecul iubirii, Cântecul generozității Astfel se creează cadrul perfect în care copiii se pot identifica cu personajele și pot învăța în felul lor câteva lucruri esențiale precum : importanța unei alimentatii sănătoase, importanța familiei, importanța prieteniei și, nu în ultimul rând, cât de important este să poți să ai răbdare.

Am fost la fel de fascinată de călătoriile lui Erus ca și elevii mei, căci le-am descoperit împreună prin momente magice de lectură zilnică, prin fredonarea cântecelelor din cărți nu doar la orele de Muzică și mișcare, ci și în alte ocazii plăcute pentru copii, prin întâlnirile live sau online pe care le-am avut cu Alec Blenche, prin pătrunderea sensurilor multiple pe care le oferă aceste aventuri magice.

Bibliografie:

https://capitalcultural.ro/din-culisele-literaturii-pentru-copii/
https://calatoriileluierus.ro/erus
https://www.librariilealexandria.ro/alec-blenche

Povestiri vindecătoare pentru suflete de copil

Autor: Roiti Paula-Teodora
Prof. Școala Gimnaziala ZELK ZOLTAN, Valea lui Mihai

Citește. Numai citind mereu creierul tău va deveni un laborator nesfârșit de idei și imagini. (MIHAI EMINESCU)

Literatura pentru copii este un gen literar care s-a născut în secolul al XIX-lea însă a cunoscut o evoluție abia în secolul XX. Acest gen literar se adresează, după cum îi spune și numele, unui public aflat în anii copilăriei sau ai adolescenței. Primele scrieri care au avut ca public țintă copiii sunt povestirile lui Charles Perrault (Scufița Roșie, Cenușăreasa, Motanul încălțat, Frumoasa din Pădurea Adormită) sau romanele lui Jonathan Swift (Călătoriile lui Gulliver) și Daniel Defoe (Robinson Crusoe) etc. Existau însă voci și la acea vreme care spuneau că povestirile lui Perrault nu erau adresate exclusiv copiilor deoarece prezentau credințe și legende vechi ale omenirii care reprezentau interes și pentru adulți. Au urmat și alte cărți care prezentau satira umanității- astfel nu erau neapărat adresate direct copiilor- dar din cauza prezenței personajelor fantastice și a spiritului de aventura au fost încadrate oarecum ca fiind adresate copiilor.

Literatura pentru copii investighează universul propriu de cunoaștere al copilului, năzuințele, aspirațiile lui cele mai înalte, relevă eroismul oamenilor din zilele noastre printr-o ingenioasă transfigurare artistică.

În literatura universală avem primele exemple de romane care au în centrul lor copilul și universul magic al copilăriei: Cuore (Edmondo de Amicis) sau Singur pe lume (Hector Mallot).

Principala calitate a omului secolului în care trăim este adaptabilitatea; de fapt se dorește atingerea acestui ideal la un moment dat. Un adult adaptabil în viitor este copilul de azi care a fost expus la tot ceea ce societatea actuală oferă copilului. Pentru a crește un copil care va trăi într-o lume pe care nu o putem anticipa, nu avem de unde știi cum va arăta, ce va aduce și care vor fi efectele, este esențial să îi dezvoltăm spiritul critic, autoevaluarea, să îl ajutăm să ia ceea ce e mai bun atât din lumea tehnologiei (care primează în ziua de azi) cât și din cea a cărților.

Trăim într-o lume a tehnologiei în care poveștile nu sunt în prim-planul copiilor deoarece aceștia sunt mult prea fascinați de ce le oferă gadgeturile. Mai mult, tehnologia reprezintă ocazia de conexiune cu grupul social, oferă posibilitatea de a fi parte a unui grup, de a simți că aparții din punct de vedere social. Cu toate acestea, sunt multe cărți care pot stârni interesul copiilor pentru lectură.

În ultimii ani, se poate observa un interes cu adevărat crescut în rândul părinților de a-i expune pe copii la lectură/ cărți. Social media este un mijloc foarte popular care poate influența (pozitiv sau negativ) interesele și obiceiurile tinerei generații. Canalele de socializare ne permit aderarea la grupuri care încurajează lectura de la cele mai mici vârste. Aceste grupuri (ex. Ce le citim copiilor) nu numai că prezintă lucrări valoroase, atent selectate, cu imagini frumoase și texte adaptate copiilor din literatura universală dar aduce în fața publicului cititor autori români contemporani care scriu pentru copii și despre copii (Alec Blenche, Alex Donovici, Ioana Chicet Macoveiciuc, Victoria Pătrașcu, Sânziana Popescu etc). Textele lor sunt pline de emoție, sensibile, sunt încununate de mesaje pozitive, tratează subiecte cotidiene iar personajele lor trăiesc aventuri fantastice care îi țin în priză pe micuții cititori.

Cartea reprezintă unul dintre primele instrumente care îl vor ajuta pe copil să deslușească misterele lumii înconjurătoare. Părinții sunt cei care îi pot insufla copilului dragostea pentru lectură de la vârste fragede. Cititul aduce numeroase beneficii micilor cititori. Pe lângă evidenta îmbogățire a vocabularului sau îmbunătățirea capacității de exprimare, lectura stimulează imaginația, creativitatea, antrenează memoria și atenția, dezvoltă curiozitatea, gândirea logică (copilul reușește să stabilească conexiune între cauză și efect) și gândirea critică. De-asemenea, o mare parte din cărțile pentru copii îi ajută pe aceștia să-și însușească anumite obiceiuri, rutine sănătoase, să-și învingă anumite temeri (mersul la doctor, frica de întuneric) sau să construiască relații sănătoase cu cei din jur (frați, prieteni, colegi).

În mod ideal, copiii ar trebui expuși din primul an de viața cititului. Resursele și materialele pe care le avem la îndemână permit dezvoltarea acestui obicei sănătos în viața copiilor. Pentru copiii mici, o modalitate de lectură este cititul imaginilor, folosirea tonalitatilor și inflexiunilor vocii pentru "a da viață" personajelor, a mimicii. La această vârstă lectura ar trebui să reprezinte o joacă- iar copiii iubesc joaca. Astfel, este foarte ușor să îi învățăm să iubească cărțile. Pe lângă toate cele menționate mai sus nu trebuie să uităm din vedere conexiunea pe care părintele o are cu cel mic atunci când citesc împreună.

O colecție foarte îndrăgită de copiii preșcolari și școlari mici o reprezintă colecția FRANKLIN. Autoarea Paulette Bourgeois si ilustratoarea Brenda Clark o aduc pe broscuța Franklin în fața micilor cititori prezentând-o în momente importante din viața ei. Acuratețea și maniera în care sunt expuse experiențele lui Franklin contribuie la dezvoltarea unor comportamente pozitive în rândul cititorilor. Aventurile broscuței aduc în față tematici precum *prietenia, familia, gestionarea emoțiilor* etc. învățându-i pe copii cum să gestioneze relațiile de prietenie, valorile pe care aceasta le insuflă. Broscuța va învăța să accepte schimbări care survin în viața ei și va găsi soluții pentru a putea merge mai departe. Printre aventurile broscuței amintim:

- Franklin merge pe bicicletă
- Franklin si surioara lui mai mică
- Franklin merge la spital
- Franklin și întunericul
- Franklin are o zi nefericită.
- Franklin s-a rătăcit

Părinții dau dovadă de empatie și îl lasă pe Franklin să-și scrie propria poveste (cu eșecuri și succesuri deopotrivă). Acest comportament conduce la o dezvoltare sănătoasă a relației cu broscuța, încurajând implicit același comportament în rândul celor mari.

Una dintre cărțile cu impact asupra copiilor este "*Franklin merge la scoală*". Povestea îl prezintă pe Franklin în prima lui zi de școală. Emoția începutului, bucuria de a fi elev, nevoia de apartenență la grup, frica de eșec sunt doar câteva din trăirile broscuței în prima ei zi de școală. De observat este modul în care părinții gestionează experiența lui Franklin prin faptul că îi sunt alături însă îi lasă spațiu pentru a-și clădi singur parcursul (îl lasă să urce alături de colegii lui în autobuzul școlii spunându-i că îl vor aștepta la întoarcere și că va avea o primă zi de scoală frumoasă în ciuda emoțiilor absolut pertinente). Franklin învață să lupte cu frica de necunoscut (nu știe ce îl așteaptă la școală), învață să se adapteze la nou (învățătorul, clasa și activitățile specifice), învață sa lupte cu sentimentul de inferioritate (câțiva prieteni de-ai lui știau deja sa scrie sau sa citească).

În fața acestor emoții noi, Învățătorul este alături de el. Acesta se dovedește empatic și îi arată că fiecare are propriul lui ritm de învățare, fiecare este bun la ceva (îi apreciază desenele și faptul ca identifică nuanțe) și îi dă curajul de a arăta cine este și de a se simți în largul său. Astfel, prima lui zi de scoală se dorește a fi o experiență pozitivă drept pentru care merge acasă fericit și relaxat. Povestea pune pe tapet nevoia celor mici de apartenență la grup- de adaptare la nou, de a avea pe cineva alături de care să învingă frica de necunoscut și care să aprecieze valorile și calitățile personale la adevărata lor valoare.

Un alt exemplu elocvent de literatură pentru copii este seria ERUS scrisă de Alec Blenche. Colecția cuprinde:

- *Erus și Valea Răbdării*
- *Erus și Valea Generozității*
- *Erus și Valea Iubirii*
- *Erus și Valea Recunoștintei*
- *Erus și Insula Zburicornilor*

Personajul principal este Erus, un băiat cu obiceiuri nu prea sănătoase și cu atitudini nepotrivite care va învăța pe parcursul călătoriei sale adevăratele valori, devenind astfel mai bun, mai înțelept și mai sănătos. Erus va învăța să aprecieze lucrurile simple din viața lui, valori precum prietenia depășindu-și astfel condiția. Călătoriile lui Erus sunt povesti pline de înțelepciune care împletesc inteligența emoțională cu atribute despre alimentație și un stil de viață sănătos. Aventurile lui Erus scot în evidență virtuți precum răbdarea sau recunoștința, dragostea pentru mediul înconjurător și necesitatea unor relații sănătoase cu cei din jurul nostru. Cele cinci volume sunt adevărate povesti terapeutice atât pentru cei mari cât și pentru cei mici. Fiecare provocare pe care Erus o va trece cu bine, va fi o lecție despre ceea ce înseamnă să fii bun, să fii om, să fii altruist sau să apreciezi fiecare lucru mărunt pe care viața ți-l pune înainte.

Una dintre cele mai frumoase, dar și cele mai grele încercări la care este supus Erus și prietenii săi este Valea Recunoștinței. După ce a învățat să aibă răbdare, după ce a învățat frumusețea și forța generozității, după ce a descoperit magia iubirii împreună cu prințesa Roua, Erus trebuie să învețe ce înseamnă recunoștința pentru a-l putea învinge pe regele Frică-Frică si a restabili echilibrul în lumea bună. Călătoria lui Erus în această vale este o lecție pentru fiecare dintre noi. Trăind într-o lume în care suntem într-o continuă alergătură, trecem adesea pe lângă lucruri, persoane sau evenimente fără a ne bucura privirea, sufletul cu ele. Sucre, un prieten din copilărie de-al lui Erus pe care îl regăsește în această călătorie specială, ne dă o lecție despre ce înseamnă recunoștință. Erus, mărul Alpi, Roua și Sucre ajung pe o câmpie frumoasă, plină de culoare, flori, încălzită de căldura soarelui. În vreme ce Roua și Erus discutau despre ce putea să le aducă această ultimă experiență, îl vedem pe Sucre alergând cu mâinile întinse pe câmpie, cântând și chiuind de bucurie. Acesta se bucură de libertatea pe care câmpia întinsă i-o oferă, de culorile care îl înconjoară, de parfumul florilor și al ierbii, încercând astfel să trăiască momentul prezent. Iar replica lui Alpi ne poate ajuta să deschidem niște uși:

"Să înțeleg că voi, oamenii, în mod normal nu băgați în seamă toate lucrurile astea…?"

Așadar, este important să învățăm să apreciem frumosul care ne înconjoară, să fim prezenți în tot ceea ce facem, să îi învățăm pe copii că pot descoperi magie și frumos în interiorul unei cărți. Dacă noi vom învăța să apreciem o carte, inevitabil vom transmite și copiilor dragostea pentru lectură.

Obiceiul lecturii este una dintre cele mai bune calități pe care le poate dobândi un om pe parcursul vieții. Cititul relaxează mintea, sufletul și corpul. Cititul nu doar că te ajută să dobândești înțelepciune și cunoaștere, dar îți dă oferă și plăcere. Cărțile sunt considerate pe bună dreptate cel mai bun prieten al omului. De aceea este important să dezvoltăm un obicei din a citi. Plăcerea de a sta în fața unei cărți trebuie deci cultivată și în sufletele copiilor.

Jinx, motanul exemplu

Autor: Păunescu Cristina-Violeta
Prof. Școala Gimnazială Nr. 1 Gura Văii, Bacău

Lumea Animalelor era împărțită pe districte, fiecare district fiind locuit de un anumit grup de animale. Districtul Pisicesc nu făcea excepție. Acesta era locuit de pisici și motani, de casă și de stradă. Limba pisicească era limba oficială, iar *siesta* era respectată. Toate pisicile de casă dormeau câteva ore bune la prânz după ce mâncau pe săturate.

Însă, pentru pisicile de stradă, nu era atât de ușor. Ele umblau în fiecare zi pe străzi, pe ploaie și pe zăpadă, mâncau resturi aruncate din restaurante și își construiau culcușuri din cutii de carton sau alte obiecte aruncate de pisicile de casă. Aceste pisici ale străzii nu își știau adevăratele nume, ci primeau nume sau porecle bazate pe trăsături fizice sau de caracter care ieșeau în evidență. Așa s-a întâmplat și în cazul lui Jinx, un motannegru cu ochi verzi. Nu conta că era cel mai ager și iscusit vânător de șoareci. Jinx era întotdeauna privit cu ochi răi și ocolit de către pisicile de casă.Cei care nu aveau prejudecăți față de el erau pisicile de stradă, printre care și Rusty, un motan cafeniu cu pete portocalii și un picior rănit. Cei doi s-au cunoscut când erau doi pisoi năzdrăvani.Se ajutau întotdeauna unul pe altul și supraviețuiau împreună provocărilor vieții stradale.

Într-o zi frumoasă de vară, Jinx și Rusty se plimbară într-un parc cu multă verdeață și locuri de joacă pentru pisici. Ei studiară pisicile de casă care își supravegheau pisoii la locurile de joacă. Remarcară și câteva pisici din cartierul pisicilor albe, cu blănuri de un alb imaculat și mătăsoase, fără pic de praf sau pete de noroi, așa cum erau pisicile de stradă. Când vedeau pisici de stradă, strâmbau din nas parcă dezgustate, iar când întâlneau un motan negru ca Jinx, se uitau în altă parte și se îndepărtau de el.

Mergând și admirând peisajul din parc, Jinx nu se uită pe unde mergea și se izbi de un stâlp cu afișe. După ce îi trecuse amețeala, își ridică capul să vadă afișul mare și colorat din fața lui:"Restaurantul Miorlau: căutăm motan adolescent sau adultpentru postul de vânător de șoareci. Dacă ai experiență în vânătoare de șoareci, ești ager și curajos, vino la restaurantul nostru, singurul cu cinci stele din tot districtul! Salariu atrăgător, prânz și timp de siesta asigurate în fiecare zi. Șapte zile din șapte. Vino la restaurantul nostru pentru interviu, de luni până joi, între orele 8 și 12."Cei doi citiră ce scria pe afiș. Rusty își privi prietenul care citea mult prea atent un anumit rând: "Dacă ai experiență în vânătoare de șoareci, ești ager și curajos, vino la restaurantul nostru". Motanul cafeniu își dădu seama că Jinx se gândea să meargă la interviu pentru acel post. Îi remarcă licărul din ochi.

– Jinx? Jinx!

– Da, da, sunt aici! Motanul negru clipi și mai privi o dată afișul. Se abținu cu greu să nu zâmbească larg. Cred că ți–ai dat seama ce vreau să fac în acest moment.

Rusty surâse și dădu din cap afirmativ.

– Pare un loc de muncă perfect pentru tine, prietene. Cu toții ar trebui să știe ce vânător priceput ești tu.

Văzând o mică urmă de îndoială pe fața lui Jinx, îl încurajă de mai multe ori.

–Da, știu, este un restaurantal pisicilor albe, dar încearcă măcar. Niciunul din acei motani nu se poate compara cu tine. Ei sunt mai mult preocupați de îngrijirea blăniței lor.

Amândoi râseră. Jinx prinse curaj și o luă înainte, în direcția restaurantului.

–Mulțumesc pentru încurajări, Rusty! Hai să mergem la restaurant!

Cei doi alergară, dar nu prea repede, din cauza piciorului rănit al lui Rusty. Pisicile de casă, mai ales cele albe, se uitau la ei cu nasul pe sus, șușotind. Ei le ignorară și ajunseră în fața restaurantului. Se numea Miorlau. Era cel mai renumit restaurant din Districtul Pisicesc, cunoscut de toate pisicile, dar frecventat numai de cele de casă, în special cele albe. Pisicile de stradă nici nu se încumetau să se apropie de acest restaurant, de teama privirilor răutăcioase și acuvintelor batjocoritoare adresate lor.Toate în afară de Jinx și Rusty.*Pot să o fac,* își spuse Jinx. *Vor vedea că mă pricep și îmi vor oferi postul.*Rusty parcă îi citi gândurile și dădu din cap. Motanul negru deschise ușa mare și aurie și intră înăuntru.

Realitatea nici nu se putea compara cu imaginea restaurantului pe care o avea Jinx în minte.Totul era grandios și elegant, iar culoarea auriu și decorurile strălucitoare erau în centru atenției. Motanul nu mai văzuse niciodată așa un loc minunat până atunci. Merse cu pași temători, până dădu de un motan mare și alb, când se opri. Era însuși domnul Whiskers, unul dintre cei mai importanți motani din tot districtul.Era mare și alb, cu picioare scurte și mustăți foarte lungi. Era însoțit de pisici și motani cu nasul pe sus. Jinx își ridică capul să–l studieze, îndrăzni chiar să–l privească direct în ochi. Motanul alb îi observă blana neagră și prăfuită și strâmbă din nas.

– Ce cauți tu aici, motane? Te–ai pierdut cumva?

– Nu, domnule Whiskers, răspunse Jinx, prinzând puțin curaj. Aș dori să aplic pentru postul de vânător de șoareci. Am văzut afișul restaurantului dumneavostră din parc și sunt interesat de acest post. Sunt un foarte bun vânător de șoareci și–

Domnul Whiskers îl întrerupse și nu îl lăsă să–și termine ideea. Zise pe un ton batjocoritor:

– Și tu, motan de stradă, chiar crezi că locul tău este în restaurantul meu? Tu nu ai ce să cauți aici, locul celor ca tine este pe străzi, căutând prin tomberoane.

– Dar domnule Whiskers, nici măcar nu mi–ați dat vreo șansă–

– Nu e nevoie, motan de stradă. Restaurantul meu nu acceptă motani negri și murdari ca tine. Ieși afară!

Motanii și pisicile, care stătură în spatele motanului–șef, râseră pe înfundate și aruncară din când în când priviri disprețuitoare lui Jinx. El plecă cu coada între picioare, furios că domnul Whiskers nu–i dăduse nici măcar șansa de a–și arăta talentul, doar din cauza condiției lui sociale și a blănii lui negre. Rusty îl văzu pe prietenul lui supărat. Jinx îi spuse totul, iar Rusty se înfurie.

– Nu este deloc corect! Domnul Whiskers nici măcar nu are idee că a pierdut șansa de a angaja cel mai bun vânător de șoareci!

Jinx oftă resemnat, iar cei doi înaintară spre cartierul pisicilor de stradă. Cartierul pisicilor străzii era mai frumos decât oricare altul. Toată lumea era prietenă cu toată lumea, pisicile se ajutau între ele și își ofereau sfaturi. Pisoii se jucau, indiferent de culoarea blănii lor saudacă aveau sau nu dizabilități. Jinx și Rusty se simțeau întotdeauna bine–veniți acasă.

Câteva luni trecură, iar viețile lui Jinx și Rusty erau neschimbate. Jinx încercase să aplice pentru postul de vânător de șoareci la toate restaurantele din district, însă fără succes. La fel ca domnul Whiskers, nimeni nu–i dăduse o șansă să se remarce.Cei doi prieteni se plimbară prin incinte și, la un moment dat, ajunseră aproape de un grup de pisoi speriați de câțiva șoareci care le dădeai târcoale.

Rusty îi liniști, în timp de Jinx prinse șoarecii unul câte unul, cu o agilitate neobișnuită și într–un timp foarte scurt. Pisoii mieunară bucuroși și îi mulțumiră motanului negru pentru ajutor. Jinx și Rusty zâmbiră în timp ce înaintară spre casele lor din carton.

– Jinx, ai fost fantastic! exclamă motanul cafeniu pe un ton admirativ.

– Sunt de acord. Se auzi un mieunat străin al unei pisici cu blană gri și ochi aurii. Jinx și Rusty nu o recunoscură. Pisica, dându–și seama că le este străină, zise:

– Ah, îmi cer scuze. Să mă prezint: mă numesc Vivi și sunt prin trecere. Ea îi zâmbi lui Jinx. Motanule negru, te–am văzut prinzând acei șoareci. Nu am mai văzut niciodată o pisică atât de ageră! Ești foarte priceput, de ce nu lucrezi la vreun restaurant?

– Nimeni nu–mi dă nici măcar o șansă, oftă el. Sunt motan negru de stradă, de aceea...

– Ei bine, îți voi da eu o șansă, spuse ea încântată. Sunt de fapt o pisică de casă. Eu și familia mea avem un restaurant nu departe de aici.

Jinx și Rusty se uitară confuzi unul la altul, nevenindu–le să creadă că o pisică de casă se afla în cartierul pisicilor străzii.

– Angajați și pisici de stradă, ca noi? întrebăRusty, cu o fărâmă de speranță că Jinx va fi acceptat.

– Desigur! zise Vivi, cu mieunaturi prelungite. Acceptăm orice pisică și motan, indiferent de statut social sau de culoare. La restaurant avem nevoie de mai multe pisici, așa că se poate găsi ceva și pentru motanul cafeniu.

– Acceptăm! Jinx și Rusty alergară și mieunară de bucurie. Vivi chicoti și le spuse să o urmeze spre restaurant. Cei trei făcură și cunoștiință, până să ajungă în fața micului restaurant. Era mic, dar foarte curat și avea o atmosferă caldă și prietenoasă. Pisici și motani de toate soiurile mâncau cu poftă bucăți de ton în suc propriu, în timp ce mieunau și râdeau. Jinx și Rusty admirară simplitatea frumoasă a restaurantului.

– Bine ați venit la restaurantul “Peștele săltăreț”, mieună Vivi mândră. Vă va plăcea mult aici, haideți înăuntru!

Trecu mult timp după acea întâmplare, dar de data aceasta, viețile lui Jinx și Rusty se schimbaseră. Jinx ajunse faimos în tot Districtul Pisicesc ca fiind cel mai ager și mai iscusit vânător de șoareci, iar Rusty deveni un bucătar talentat, dar și cu suflet mare. Oferea familiilor de pisici necăjite mâncare caldă în fiecare zi.Restaurantul lui Vivi era întotdeauna aglomerat, răsunând de râsete și voie bună. Faima lui Jinx ajunse până și în cartierul pisicilor albe. Când domnul Whiskers află cine era vânătorul de șoareci aclamat și apreciat de toate pisicile, acesta se înfurie și începu să regrete că nu angajase acel motan negru al străzii. Nu se gândi la Jinx, ci la profitul care l–ar fi câștigat de pe urma lui.

Uneori, când nu prindea șoareci, Jinx îi distra pe pisoi, care erau fascinați de el, și le spunea povești. Într–o zi, le povesti despre cum a ajuns să lucreze în acel restaurant.

– Să țineți minte, pisoiași, zise Jinx, să nu vă îndoiți niciodată de talentele voastre. Dacă ei vă resping, voi trebuie să le arătați că sunteți capabili de orice. Să aveți întotdeauna încredere în voi și să nu vă dați bătuți niciodată. Pisici de casă, de stradă, negre sau cu pete, nu contează. Contează numai curajul și pasiunea din inimile voastre. Să nu uitați asta niciodată, dragii mei, încheie el zâmbind.

Mitic, cel mai mic pitic

Autor: Pîntea Alexandra Vanina
Prof. Grădinița cu P.P. nr.42, Sibiu

Precum sunt mai toate poveștile, nimeni nu știe exact cum a început să își găsească locul sub soare, dar, undeva pe o culme de deal, într-o pădure deasă și plină de viață, parcă de când era lumea, se așezase un sat de pitici. Unii dintre pitici erau iscusiți meșteșugari, făurind lucruri nemaivăzute ochiului omenesc din orice găseau: pietre, lemne, frunze, stropi de apă. Piticii puteau să lucreze chiar și în timpul nopții deoarece vecinii lor, elfii, le dăduseră voie ca, de fiecare dată când se năștea un curcubeu, să îl poată lua și să aibe grijă de el. Așa că nopțile lor erau pline de lumină, în sat și în jurul lui, lumină din visele pe care le visau curcubeele mai mari sau mai mici.

Alți pitici erau păstrătorii sunetelor. Și de asemenea era muzică adusă de la toate viețuitoarele. Când mai răcea câte o mierlă sau privighetoare sau altă pasăre frumos cântătoare, ca să nu își piardă cântecul veneau la pitici și își lăsau în grija lor cântecele. Așa că în culori de curcubeu, în cântece, satul lor era minunat și nu era altul mai frumos, iar piticii parcă erau dintotdeauna parte din lumea în care își găsiseră locul.

Între meșteșugari mai erau și unii năstrușnici. Jucăuși din fire, le plăcea să joace renghiuri piticilor mai serioși care încercau plini de importanță și responsabilitate, să își îndeplinească planurile pentru fiecare zi. Unii trebuiau să aibă grijă ca toți puii de păsări să nu cadă din cuiburi. Iar cei năzdrăvani nici una nici alta se grăbeau să făurească din fire, iarbă și pene căzute câte o imitație de pui de pasăre care aveau grijă să pară că a căzut dintr-un cuib de undeva. Și se amuzau copios când piticii serioși săreau să ridice ce credeau că e vreun pui rătăcit, de jos, și constatau că nu era decât un ghemotoc de pene..

Piticii mai erau și mari cântăreți și mai știau să și vorbească mii de limbi străine. Unii știau graiul lupului, vulpii sau ursului, alții graiurile gâzelor și tot așa încât dacă venea cineva la ei sigur reușeau să vorbească cu el și să afle cum puteau să ii fie de folos.

Însă, între toți acești pitici, mai mari sau mai mici, era unul Mitic, care era cel mai mic. Și toată ziua alerga după ceilalți să îi ajute să strunească curcubeele, să nu zboare cântecele păsărilor, picurii de ploaie să nu se adune toți la un loc. Avea multe de facut. Trupul lui era foarte mic, iar mânuțele il ajutau și ele cum puteau. Era foarte harnic, dar cei mai în vârstă zâmbeau când îl vedeau, iar cei mai puși pe șotii, râdeau toata ziua de micimea lui. Și Mitic, cel mai mic pitic, știa să le răspundă cu bucurie când îi vedea, știind că avea de învățat de la fiecare câte ceva. Așa mic cum era, ei erau singura lui posibilitate de a crește mai mare. Și așa de mult își dorea să fie mare pentru că voia să facă lucrurile la fel de ușor și de mult cum le făceau ceilalți pitici, care nu erau așa de mici.

Uneori prindea câte un curcubeu mai mare ca el și acesta il ridica până sus la crestele norilor. Atunci se simțea cel mai mare pentru că doar el era cel pe care îl puteau fura așa curcubeele, ridicându-l până la nori !

Însă se făcea ca timpul trecând, el nu creștea mai mare. Unii pitici îi spuneau mereu cu răutate:

- Nu are rost Mitic să faci ce facem noi. E inutil.

Dar piticul cel bătrân s-a aratat mai blând:

- Poate trebuie, dragul meu, să descoperi singur ceea ce ți se potrivește. Ai răbdare!

O pasiune ascunsă de care el nu povestise nimănui, era să caute focul de stâncă: în stânci se prindea de-a lungul anilor soarele. Razele care luminau totul se odihneau cu pletele de stele răsfirate pe stâncile munților, adormite visând obosite de călătoriile făcute de departe de unde plecaseră. El le vedea, le acoperea serile cu gânduri de curcubeu și cu propriile lui gânduri să poată dormi mai departe. În firele lor de păr se mai prindea din când în când câte o sămânță de ceva, de vreo plantă, de vreo floare, de vreun copac și în atingerea firelor lor de păr acestea încolțeau crescând cu fericire și cu viață verzi si vesele. Iar zânele raze de soare dormeau mai departe apărate și ascunse între rădăcinile lor.

Se gândea el, asta nu mai face nimeni, poate... poate asta e ceea ce trebuie să fac.

Dar timpul trecea și toti ceilalți pitici râdeau în continuare de Mitic, că era cel mai verde, că era cel mai mic, că nu putea să facă la fel ca ei nimic și el suferea de râsul lor ... dar nu zicea nimic. Ar fi vrut să arate că poate fi și bijutierul semințelor de fructe, însă avea atât de puține dăți când cineva căuta să ia vreo bijuterie de la el. Așa că era mereu trist.

Așa se face că la petrecerea de o sută unsprezece ani care o organizau piticii în peștera de cristale de foc din apropiere, el nici nu a fost învitat și nici nu a vrut să meargă. Până la urmă, daca esti trist, ai motive șă mai și petreci? Nu, hotărât nu! a zis el și s-a dus să aibă grijă de zânele lui adormite.

În peștera cristalelor de foc, sigur, cristalele erau unele obișnuite. Însă picitii aduceau curcubeele înăuntru și acestea zburau din cristal în cristal în mii de culori și nuanțe în așa fel încât locul acela devenea cel mai frumos, mai colorat și mai plin de voie bună. Daaa, voie bună pentru că și glasurile de păsări erau aduse să cânte în diferitele colțuri ale peșterii și sunetele de izvor erau așezate și ele cu grijă printre celelalte locuri în așa fel încât puteai spune că toate erau într-o muzică minunată.

Iar toti piticii petreceau la fiecare o sută unsprezece ani la fel. De această dată însă Mitic nu mai era la petercere și nimeni nu observa. Iar piticii cântau, dansau și era atata zarvă în peșteră încât, la un moment dat, de la atâta zgomot, întrarea în peșteră a început să se miște, să alunece ușor, să vibreze și deodată, cu un zgomot puternic, s-a prăbușit prinzând toți piticii în peșteră.

Degeaba încercau ei acum să scoată pietrele de la intrare. Nu aveau cum să le mute mai departe și ce scoteau făcea să se prăbușească tot mai multe pietre la intrare. Mitic care era totuși în apropiere, nu a putut să nu audă tunetul grozav făcut de prăbușirea întrării în peștera cu cristale de foc. Și cu teamă, s-a apropiat în cele din urmă de locul petrecerii. De dinauntru nu se mai auzea muzica, era liniște. Nici o rază de curcubeu nu mai răzbătea din peșteră pentru că un curcubeu trebuie să fie liber să poată să lumineze, așa că se stinseseră. Iar piticii erau în întuneric. Iar el era Mitic, cel mai mic pitic și cu mâinile lui nu reușea să ridice toate pietrele prăbușite în intrarea peșterii. Așa că s-a gândit ce ar putea face el așa de mic!

Și în miez de noapte, a trezit toate zânele de raze de lumină adormite pe stânci sau în stânci. Le-a strigat pe ele căci erau aproape. Trebuia să le trezească, și să-l ajute să mute cumva pietrele de la intrare, înainte să dispară toți piticii de pe lume și să rămână singur!

Zânele, care îi știau glasul, din somnul și visele s-au trezit toate câte erau și au venit toate asupra pietrelor ce stăteau la intrare. Era o lumină atât de puternică încât din cosmos privind pământul părea că într-un punct Pămîntul se transforma în soare. Și toate stâncile care stateau la intrare s-au desfăcut în miliarde de bucățele mici pe care le-au dus departe, să nu sufoce piticii rămași în peșteră. Și ce după toată treaba, care a durat cateva clipe de lumină, s-a încheiat, întrarea în peșteră era liberă iar Mitic, în fața intrării.

Piticii care credeau că li s-a apropiat sfârșitul, văzând lumina s-au adăpostit, iar apoi, pe intrarea eliberată, s-au năpustit afară. Aici stătea în fața lor cel mai mic pitic, Mitic.

Înmarmuriți de uimire, piticii nu știau cum să procedeze. Cu capul plecat de rușine, l-au rugat pe Mitic să-i ierte. Știau că l-au judecat greșit. Însă, odată iertați, căci Mitic era mic, dar avea un suflet mare, s-au bucurat nespus, s-au îmbrățișat îndelung cu multă afecțiune, dragoste. În tot restul serii satul piticilor a răsunat de cântece, râsete și voie bună. De abia acum era adevărata petrecere, cu TOȚI piticii.

Iar eroul nostru Mitic, a devenit cel mai ”mare” pitic!

SĂ CĂLĂTORIM PRIN CORPUL UMAN

Autor: Popescu Claudia
Prof. Liceul Tehnologic Țicleni

Era o zi ploioasă de toamnă, undeva în jurul orei 19.00.

Deea, o blondină de numai 7 anișori,cu ochișori verzui, privea la televizor, când deodată a auzit un tunet puternic. Fetița s-a speriat tare rău și a simțit niște bătăi foarte puternice în piept. A dat buzna peste mama ei, care se afla în bucătărie, si-a încolăcit mânuțele de picioarele mamei și i-a spus:

-Mami, mami, aici, în partea stângă, ceva bate tare, tare. Uite, pune mâna! Simți?!

Mama Deei a zâmbit, a luat-o în brațe și a strâs-o la pieptul ei pentru ca fetița să se simtă în siguranță. Apoi, cu o voce blândă, mama i-a șoptit:

-Draga mea, bătăile ce le simți sunt bătăile inimii.

-Dar ce este inima, întreabă Deiuța?

-După ce vom servi cina, ne vom așeza în pat și îți voi explica.

Imediat după servirea mesei de seara, mama a luat-o pe fetiță și a dus-o în dormitor. Apoi, s-a îndreptat spre bibliotecă, de unde a ales un atlas de anatomie. Se întoarce cu pași repezi la fetiță, se așează lângă ea, deschide atlasul și îi arată Deei o imagine în care este reprezentat organul INIMA.

-Vezi, această imagine?!

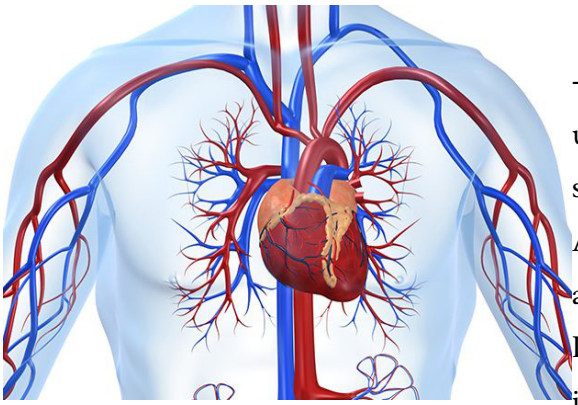

-În această imagine este reprezentată inima. INIMA, draga mea; este un organ musculos, cavitar, în fomă de pară, cu vârful orientat ușor spre stânga, ce cântărește aproximativ 250 – 300g.

Acest organ locuiește într-o zonă numită CAVITATE TORACICĂ și are doar doi vecini.

Inima , o putem compara foarte ușor cu o locuință. Ea are 4 camere , iar peretele ei este alcătuit din 3 straturi (EPICARD, MIOCARD, ENDOCARD)

-Wow, 4 camere?!

-Da, fetița mea, 4 camere! Acestea sunt situate două la baza inimii și se numesc ATRII, iar alte două camere sunt situate în vârful inimii și se numesc VENTRICULE. Sunt orientate două pe partea dreaptă (atriul drept și ventriculul drept), și alte două pe partea stângă (atriul stâng și ventriculul stâng). Atât între atrii, cât și între ventricule există câte un perete separator, numit SEPT.

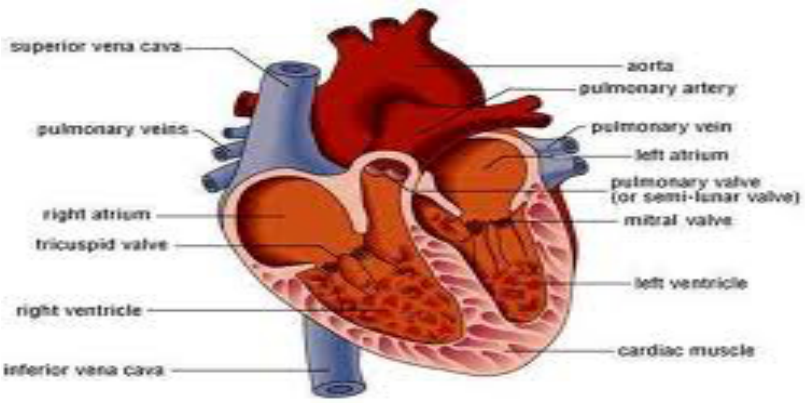

Partea dreaptă a inimii conține sânge oxigenat, iar partea stângă sânge neoxigenat. Pentru ca sângele oxigenat să nu se amestece niciodată cu cel oxigenat, este nevoie ca "locuința" – inima să fie separată în cele două jumătăți: dreaptă și stângă.

- Și ce rol are mami, inima?
- Draga mea, rolul inimii este de a împinge sângele către organelle corpului. Sângele ajunge la organe prin niște tuburi, care se numesc VASE DE SÂNGE. Vasele de sânge, împreună cu inima alcătuiesc APARATUL CIRCULATOR, care asigură una dintre funcțiile fundamentale ale organismului, și anume, funcția de nutriție.
- Wow! Ce interesant!
- Mami, mami, dar despre vecinii inimii nu mi-ai zis nimic. Povestește-mi, te rog, și despre ei ceva.
- Draga mea, călătoria noastră pentru seara aceasta se oprește aici. Într-o alta zi, vom continua să călătorim împreună și să descoperim vecinii inimii – plămânii.

  Deea, fiind un copil ascultător, i-a mulțumit mamei pentru poveste, pentru cunoștințele noi dobândite, și-a luat mama în brațe și a căzut într-un somn adânc.

  Mama ei a sărutat-o ușor pe frunte și i-a șoptit la ureche:

  noapte buna, micuța mea!

BIBLIOGRAFIE:

1. Dan Cristescu, Carmen Sălăvăstru, Bogdan Voiculescu, Cezar Th. Niculescu, Radu Cârmaciu, 2014, Biologie – Manual pentru clasa a XI-a, Editura Corint Educațional
2. Silvia Olteanu, Iuliana Tanur, Florina Miricel, 2019, Biologie – Manual pentru clasa a VIa, Edidura Didactică și Pedagogică
3. Despre inima si factori de risc - Doctor Jovin (drjovin.ro)
4. camerele inimii – Căutare Google

Dușmanul invizibil

Autor: Sandu Doina
Prof. Școala Gimnazială Nr. 1 Hârșova

Suntem săraci, dar solidari mereu
În iureșul acesta preavizibil.
Vom fi alături chiar de este greu
Pentru același virus invincibil.

Ca semenii să fie izolați,
Vor face totul cu putință.
Testați, tratați și apoi vindecați
De inamicul invizibil, cu știință.

Nimeni nu poate fi precum un Zeu,
Dar fiecare-și poartă crucea vieții.
Noi vom mai crede încă-n Dumnezeu
Precum făceau strămoșii noștii-dacii.

Părinți, bunici, toți laolaltă
Să trecem peste tot ce ni-i permis,
Să ajutăm și medicii să iasă
Din acest mare haos, chiar de-i vis!

În ogradă, la bunici

Autor: Șerbănescu Mădălina Adela
Prof. Grădinița Alice

În ogradă, la bunici,
Este mare gălăgie,
Gâște gârâind în cor
Vor la baltă, doar se știe.

Rațele măcănitoare,
Cu-ai lor bobocei gălbui,
Cer și ele cu glas tare
Să pornească-n cârd „hai-hui”.

Într-o margine de curte
Speriați, nevoie mare,
Stau sub cloșcă puișorii,
Micii bulgărași de soare,

Că pe cer se tot rotește,
Apărut din larga zare,
Un „hultan” ce urmărește
Grabnic să îi prindă-n gheare.

Speriat trece curcanul,
Moțul roșu îi atârnă,
Curca și cu puișorii
Sub poloată să se-ascundă.

De pe gard cocoșul, însă,
„Cucurigu” – strigă tare,
Tot privind în jur el este
Paznic în ograda mare.

Primăvara

Autor: Șerbănescu Mădălina Adela
Prof. Grădinița Alice

A venit din depărtare,
Cu alai de ghiocei,
Minunata primăvară
Fiindcă-acum e timpul ei.

Ea ne-aduce flori și gâze,
Zile calde și senine,
Cântăreți în codrul verde,
Câmp cu harnice albine.

Și se-ntinde peste zare
Ca o pânză de mătase,
Pregătind pământul pentru
Vara cu zile frumoase.

Poveste...din povestiri

Autor: Simionescu Maria
Prof. Școala Gimnazială ,,Petru Rareș"- Hârlău

Se zice că a trăit în Moldova noastră bogată,
De minți luminată,
Un năstrușnic povestitor,
Născut chiar în Târgușor!
El, ne-a vorbit despre copilărie,
Dar, ne-a scris și povești...o mie!
Care Târgușor? Vreți să știți?
Târgușorul Neamțului, în Humulești,
Unde podul Ozanei de-l treci,
Găsești casa-i părintească,
Ce Muzeu memorial,
Azi, avea să se numească.
Poți oricând s-o vizitezi!
Primăvara de te duci,
Când omătul se topește
Și pâraiele curg iute,
Dacă stai, îți amintești,
Sau poate-ai să recitești
,,Caprele Irinucăi" , și-ai să zâmbești.
C-așa întâmplare, rar întâlnești!
Vara, de-ai ajuns la Duminica Mare,
N-o să-ți fie de mirare
De- i pofti cireșe roșioare,
C-o să-ți dea o străchioară,
,,Buna" mătușă Mărioară!?
Și, mai tot umblând prin sat,
Vei vrea să mergi ,,La scăldat"
Și să nu ai parte vreodat`
De ce lui Nică i s-a întâmplat.
Când frunzele arămii coboară,

Vei ajunge și la școală.

Lui Nică, nu îi prea plăcea

Știi, ,,calul bălan" acolo domnea!

În iarnă, pățania ce încheie anu`

,,Umblarea cu plugul" la popa Oșlobanu!

Și câte năzbâtii Nică a făcut!!

Dar, dascăl ajuns, pentru noi,

Cu pana de scris, le-a așternut,

Ca voi, mai mari, mai mici,

Să fiți cuminți,

Povești multe să citiți!

În tot ce spune, povestește,

Nică, mereu ne uimește.

C-o lume de ,,Amintiri" și de poveste.

Citește! Citește! Citește!

După ce bei o cană cu chișleag,

Povestea: ,,Dănilă Prepeleac".

Ca să nu te plictisești,

Cu ,,Ursul păcălit de vulpe" să vorbești!

Autorul, cred că l-ați aflat,

Din ceea ce v-am prezentat.

Așa că, am încălecat pe-o roată

Și v-am spus o poveste adevărată.

De mai multe vreți să știți,

Nicicând să nu vă opriți,

Cărțile scrise de el, să le citiți!

Drumu-i lung, e de poveste

Și-nainte mult mai este...

Am încălecat pe-o creangă

Și v-am povestit de... ION CREANGĂ.

SCENETĂ ȘCOLARĂ
NICĂ LA ŞCOALA DOMNEASCĂ

Autor: Ștefan Simona – Luminița
Prof. Școala Gimnazială „Dimitrie Romanescu” Dorohoi

Autor: Lupu Elena – Lăcrămioara
Prof. înv. preșc. Grădinița „Alba ca Zăpada” Dorohoi

Povestitorul:

Ehei,neiculiță,ce bine-mi pare
Să vă vad din nou pe toți
Ca să vă spun altă întâmplare
De când eram un boț cu ochi!

Dar să nu credeți că am rămas mic!
Fecior m-am ridicat şi eu
Puteam ceaslovul să-l ridic,
Eram mândrețe de flăcău!

Tot s-a certat mama cu tata
Şi c-o să-nvăț eu le-am promis
Aşa că într-o toamnă,iată
Direct la şcoală m-au trimis!

Şcoală Domnească,mi se pare…
Dar să vedeți ce am pățit
C-aşa colegi şi-aşa întâmplare
Niciunde nu s-a pomenit!

(Povestitorul arată spre clasa cu elevi. Aceştia stau în bănci şi se prefac a învăța. Unul dintre ei se plimbă printre bănci,repetând cu voce tare:)

Elev 1-Cartea este,frații mei
Cea mai sfântă învățătură!

Elev 2 -Eu,neicuță,cum spusei,
Aş mânca nişte friptură
Cu măligă şi mujdei
Asta da îmbucătură!

Elev 1

-Liniste! Hai,mai departe!

Of,cu aşa muşterii

Nu mai apuc să-nvăț carte!

Elev 3

-Bun….ziceai,precum tu ştii,

Că e sfântă cartea-n cap,

Capu-n carte….cozonac

Plăcințele şi alviță…

Elev 1

-Toți ați flămânzit,bădiță?

Elev 4

-Şase,şase,profu' vine!

Elev 1

-Repetați şi voi cu mine:

"Limba română s-a format…"

Cor:

"*- Limba română s-a format…"*

-Din limba latină!

Cor: -"*Din limba latină*"

-Cu brânză şi smântână *(completează Nică şi işi ia o carte în cap! Profesorul-preot intră)*

-Bună seara,băieții mei!

-Bună seara,părinte!

-Ia spuneți,care dintre voi

Nu a fost cuminte?

Cine gramatica n-o ştie?

Cine îmi spune clar

Cum s-a format limba română,

Ce e un numeral?

Şi-un substantiv aş vrea s-aud!

-Plăcinte!

-Cozonaci!

-Friptură!

-Măi,Doamne,n-am mai pomenit
Atâta zel la-nvățătură!
Hai,capu-n carte mai departe
Cât eu mă-nchin nițel
Şi vom afla noi după aceea
Care e cel mai cel!

(părintele se plimbă citind o rugăciune,copii se strâmbă,îl imită,cântă "Doamne miluiește,popa prinde pește!")

Povestitorul:

Ei,uite-aşa,drăguții mei
Era la Şcoala Domnească
Pe care mulți învățăcei
O s-o tot pomenească!

Eu,cu regret vă spun acu'
Şi cu întelepciune
C-aş vrea să mai trăiesc o dat'
Acele vremuri bune!

Să fiu bogat precum săracul,
Să-mi măsor vrednicia
Făcând năzdrăvănii cu carul
C-aşa-i copilăria!

ȘTRENGĂREL ȘI CU LĂBUȘ

Autor: STAN ADELA GEORGETA
Prof. ȘCOALA GIMNAZIALĂ "PROF.UNIV.DR.GHEORGHE BELEIU"

Un pisoi și-un cățeluș
Erau tare jucăuși
De lăbuțe se prindeau,
Pe boticuri se pupau
Tot lătrau și mieunau.

Un cocoș mai năzdrăvan
Și puțin mai dolofan
Apăru ca din tavan.
Joaca încerca să le-o întrerupă
Luându-se cu ei la luptă.

Un cocoș și un motan,
Un cățel mai năzdrăvan
Fac un tărăboi în curte
Pisicuța mieuna,cocoșul zbiera,
Cățelușul tot în sus sărea.

Dar motanul ce-a făcut?
Cu gheruțele lui mici,
Pe cocoș l-a făcut pici
De obraz el l-a pișcat
Și cocoșul s-a înfuriat.

Nici cățelul nu a stat

În luptă el a intrat

De coadă l-a înhățat

Și o pană el i-a smuls

Lăsându-l pe cocoș fără puls.

Dar deodată ce văzură?

Gospodina-n bătătură.

Ei așa s-au rușinat,

Capul și l-au plecat

Și pe loc s-au și-mpăcat

Ștrengărel și cu Lăbuș

Erau tare jucăuși

De lăbuțe se prindeau,

Pe boticuri se pupau

Tot lătrau și mieunau.

Din nou la grădiniță

Autor: Ștefan Diana Cristina
Educatoare, Grădinița Colegiului Național Pedagogic
"Mihai Eminescu", Tîrgu – Mureș

Un băiat și o fetiță,
Veseli merg spre grădiniță.
Le-a fost dor de jucării,
Cărticele și copii.
,,- Ne-am întors la grădiniță!",
Strigă veselă-o fetiță.
,,- Vacanța a fost cam mare!".
Îi răspunde, zâmbitoare ,
Doamna ei educatoare,
Și-i explică , cu răbdare,
Importanța sănătății
Pentru cursul lin al vieții .
Bucuria tuturor,
E-n ochii copiilor!
Împreună reușim
Tot răul să-l izbăvim!

Cele mai frumoase cărți pentru copii

Autor: Alexandra Veronica Stroe
Profesor de informatică la Colegiul „Mihail Cantacuzino” Sinaia

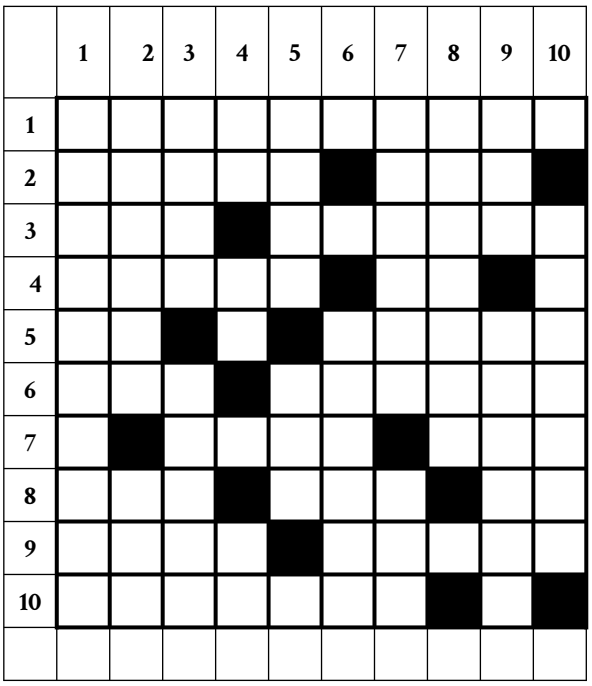

ORIZONTAL: 1) Celebru roman al lui Victor Hugo, considerat una dintre capodoperele literaturii franceze, care urmăreşte destinul ocnaşului Jean Valjean, condamnat la 19 ani de pedeapsă pentru furtul unei pâini (neart.) **2)** „... copilăriei” este un roman al lui Ionel Teodoreanu, ce precede mai cunoscutul „La Medeleni”, în care scriitorul prezintă drumul spre adolescență şi maturizare (pl.) – În nuvela istorică „Mihnea Vodă cel ...” , Alexandru Odobescu îl prezintă pe necruțătorul fiu al lui Vlad Țepeş, domnitor al Țării Româneşti la începutul secolului al XVI-lea (pl.). **3)** Omătul care acoperă tot oraşul în încântătorul roman al lui Cezar Petrescu, „Omul de zăpadă” – Surioara lui Hansel din basmul fraților Grimm. Cei doi copii se rătăcesc în pădure şi ajung la o căsuță din turtă dulce, locuită de o vrăjitoare. **4)** „... junglei” este un minunat roman scris de Rudyard Kipling, în care acesta prezintă povestea micuțului Mowgli, un băiețel crescut în jungla indiană de lupi, de ursul Baloo şi de pantera Bagheera (neart.) – La urma urmei! **5)** Hain, fără suflet! – Scriitoare franceză de origine rusă, pe numele real Sofiya Feodorovna Rostopchina, dar cunoscută sub numele de „Contesa de ...”, autoarea celebrelor „Poveşti cu zâne”, care au cucerit generații de copii. **6)** Association of American Publishers (siglă) – „Examen …” este titlul celui de-al treilea volum din seria pentru copii şi adolescenți „Şcoala fricoşilor” a scriitoarei americane Gitty Daneshvari (fem., pl.). **7)** Guvernatori şi prinți ai țărilor musulmane, întâlniți frecvent în basmele persane şi arabe, precum „O mie şi una de nopți” (sing.) – Egal cu zero. **8)** În povestea „Păcală în … lui”, scriitorul Ioan Slavici prezintă aventurile celebrului personaj, renumit pentru umorul şi istețimea de care dă dovadă (neart.) – „Capra cu trei …” este una dintre cele mai îndrăgite poveşti ale lui Ion Creangă şi prezintă răzbunarea mamei după ce lupul i-a omorât cei doi copii mai mari (sing.). – Bluza țărănească din povestirea lui Ion Creangă „Inul şi cămeşa”. **9)** „… Dima dintr-a şaptea” este unul dintre cele mai îndrăgite romane pentru adolescenți din literatura română, scris de Mihail Drumeş. Urmăreşte întâmplările prin care trec tânărul Grigore Dima şi colegii săi liceeni. (neart.) – Romanul „Zece … mititei” al scriitoarei britanice Agatha Christie, are la bază o poezie pentru copii, conform căreia personajele sunt omorâte rând pe rând, vacanța acestora pe insulă transformându-se într-un adevărat coşmar. **10)** Cățeluş întâlnit în versurile scriitoarei Laura Cristina Sărăcin, ale cărui aventuri sunt foarte îndrăgite de copii.

VERTICAL: 1) Renumitul baron al scriitorului german Rudolf Erich Raspe, considerat un mincinos fără pereche, atunci când povesteşte celor din jur aventurile şi întâmplările prin care a trecut. **2)** Tânără extrem de frumoasă din basmele populare româneşti, cunoscută sub numele de Cosânzeana, care este răpită şi închisă de zmei într-un turn şi salvată apoi de Făt-Frumos – „..., 112? L-au furat pe Moş Crăciun!!!" este o povestire pentru copii a scriitorului contemporan Petre Crăciun, în care băiețelul Bogdan sună la poliție pentru a raporta răpirea bătrânului în seara de Ajun. **3)** Publicație cotidiană – Mic păstor elvețian, prieten şi tovarăş de joacă al lui Heidi, care locuieşte cu mama şi cu bunica sa oarbă într-o căsuță din munții Alpi. **4)** În îndrăgitul roman pentru adolescenți „Cişmigiu ... comp", scriitorul Grigore Băjenaru rememorează cu mult umor anii petrecuți la liceul „Gheorghe Lazăr" din Bucureşti – „Din Țara lui Eu-Împărat în Țara lui ... – Împărat" este un roman pentru copii al scriitoarei contemporane Mersine Vigopoulou, din Grecia – Zvon din centru! **5)** „... tuturor sălbăticiunilor" este una dintre cele mai iubite poveşti din întreaga lume, scrisă de americanul Maurice Sendak. Personajul central este băiețelul Max, care face o năzbâtie şi se trezeşte în mijlocul animalelor sălbatice, devenind conducătorul acestora (neart.) – „Țugulea, ... unchiaşului şi al mătuşei" este un cunoscut basm al lui Petre Ispirescu, în care un tânăr sărac şi olog reuşeşte să o învingă pe Zmeoaica pământului (neart., pl.). **6)** „Mica ... " este o încântătoare poveste a lui Hans Christian Andersen, în care prințesa Ariel doreşte să renunțe la viața subacvatică şi să devină muritoare, după ce se îndrăgosteşte de un prinț (pl.). **7)** În basmul fraților Grimm „Muzicanții din ..." , un măgar, un câine, o pisică şi un cocoş urmează să fie omorâți, pentru că au devenit bătrâni şi nefolositori. Aceştia pleacă de la fermele lor şi pornesc la drum prin pădure, adăpostindu-se în casa unor hoți şi reuşind să-i sperie pe aceştia – Localitate în Iran. **8)** Sabie turcească cu două tăişuri, menționată de Vasile Alecsandri în poezia „Peneş Curcanul". **9)** Versuri din folclorul românesc, amintite de acelaşi Vasile Alecsandri în „Legenda ciocârliei": „..., ..., / Ciocârlie,/ Zbori în soare/ Cântătoare/ Şi revină/ Din lumină/ Pe pământ/ Cu dulce cânt" – Surprindere. **10)** Fermecător roman al iubirii scris de Ionel Teodoreanu, titlul fiind un alt prenume al personajului principal feminin, Lucia Novleanu, alintată şi Lucica, Luli sau Luli-Boy.

Dicționar: AAP, DEL.

Memorizarea – mijloc de realizare a activității în grădiniță

Autor: Suciu Maria
Prof. înv. preșcolar GPN Nr. 1 Sita Buzăului, jud. Covasna

Literatura pentru copii se îmbogățește continuu cu noi creații poetice pentru copii. Noul Curriculum oferă educatoarelor libertatea de a selecta tot ceea ce este adecvat procesului instructiv-educativ din grădiniță și de a repartiza textele selectate pe activități care țin seama de vârsta copiilor. De cele mai multe ori, poezia constituie un instrument miraculos care acționează magic asupra sufletelor copiilor.

Poezia ar trebui să constituie o parte vitală a activităților din grădiniță, dar ceea ce va influența foarte mult conduita copiilor față de poezie (și față de literatură în general) este în primul rând atitudinea educatoarei. Ea trebuie să arate o bucurie evidentă atunci când recită ori citește o poezie sau când vorbește despre acestea. Poate utiliza versurile în orice moment al zilei: există poezii care se referă la somn, la felul în care trebuie să te speli, să mănânci, să te porți etc. fiind folosite ca tranziții între activități. Există de asemenea poezii care se referă la sentimente sau la trăiri spirituale. Limbajul artistic lărgește orizontul cognitiv al copiilor, le îmbogățește reprezentările despre societate, despre natură, obiecte, le formulează modalități de a-și exprima sentimentele, educându-i atât din punct de vedere moral, cât și din punct de vedere artistic.

Poezia pentru copii oferă variante și eficiente posibilități de sprijinire a procesului instructiv-educativ, putând aborda diferite teme: frumuseți ale naturii, viața viețuitoarelor, copilăria, educația religioasă, munca, meserii, versuri moralizatoare, legende, ode. Poezia românească pentru copii ocupă un spațiu însemnat în literatura noastră. Efectul instructiv-educativ al poeziilor este asigurat în condițiile în care sensul convertit în imagini poetice le este copiilor pe deplin asimilabil. Pentru a fi receptată cât mai eficient de către copii, poezia trebuie să-i cucerească prin jocul antrenant al rimelor, prin cadența versurilor, prin aliterații etc., iar procesul receptării dirijate a poeziei se întemeiază pe înțelegerea profundă a universului infantil, cu aspirațiile lui, cu setea permanentă de cunoaștere, cu receptivitatea față de tot ceea ce este bun și frumos.

Există o bogată literatură pentru copii, creată nu numai de autori cunoscuți, cât și necunoscuți (din folclorul copiilor) sau se pot folosi poezii compuse chiar de către educatoare. Ea își poate alcătui un repertoar de asemenea poezii (cuprinzând desigur și orice alt tip de poezie), pe care le poate folosi în diferite ocazii. Important este ca versurile să-i placă nu numai educatoarei, ci mai ales copiilor și să fie adecvate propriilor lor experiențe.

În continuare voi prezenta câteva poezii create pe care le-am folosit în diferite ocazii la grupa mare, prin care am urmărit dezvoltarea interesului copiilor și dorința acestora de a memora, îmbogățirea conținutului vieții afective, determinându-i să-și formeze deprinderea de a memora și reproduce voluntar și logic poeziile, să-și însușească în mod practic conținutul și frumusețile limbii literare.

Toamna

Toamna cea bogată la noi a sosit
Frunzele pe ramuri, au îngălbenit.
Bine ai venit, toamnă pe la noi!
Fructe și legume pui în coșuri noi.
Păsări călătoare în stoluri pornesc,
Și-n țările calde, apoi poposesc.
Toamnă ești frumoasă, aici, pe la noi!
Dar aduci și brume, și frigul, apoi.

Călătorie pe Pământ

Oriunde-ai merge pe Pământ
Oricâte țări ai colinda
Să știi copile drag
Că lucruri minunate vei afla!
Sunt locuri unde este foarte cald,
Iar altele au climă temperată,
Dar nu uita: la cei doi poli
Natura pare înghețată.
Aici sunt animale mai puține
Care-au învins frigul mereu,
Iar blana lor albă și groasă
Le apără de gerul greu!

Pinguinul necăjit

Stă pe gheață-un pinguin
Zgribulit de frig,
E micuț și necăjit
Că s-a rătăcit!
Ceilalți pinguini în grup
S-au îndepărtat,
Iar prin ceața deasă
El n-a observat.
Însă mama se întoarce
Repede din drum.
-Vino, puiul meu frumos
C-o să-ngheți acum!
Stai frumos tot lângă mine,
Și-o să-ți fie foarte bine!

Țara mea

Oriunde-ai merge pe Pământ
Oricâte țări ai colinda
N-ai să găsești un cer mai blând
Ca-n țara ta!
Sunt multe bogății la noi
Munți, dealuri și câmpii,
Eroii noștri le-au apărat
Pentru tine copile drag.
Să-ți iubești țara neîncetat!

Crizanteme pentru mama

În grădina toamnei
Sunt acum și flori,
Crizanteme-alese
În multe culori.
Am pus un buchețel
Pe masă într-o vază,
Iar mama mea cea dragă
E tare bucuroasă!

Zidarul

Știu eu bine că zidarul,
Are meserie grea,
El ne-a construit căsuța
Ca să locuim în ea!
Sus pe schele el se urcă
Și zidește zi de zi,
Case trainice și blocuri,
Pentru oameni și copii.
Iar voi trebuie să știți
Că tot lucru' ce îl face
E să fim noi liniștiți!

Picătura

Pic, pic, pic iar plouă
Ploaia cade pe obraz.
Pic, pic, pic iar plouă
Și noi facem mare haz!
O rază de soare
Printre nori s-a furișat,
Iar pic, pic pe dată
În vapor s-a transformat.
Dacă bate vântul
Și se face foarte frig,
Pic, pic, pic îndată
Se transformă într-un fulg,
Iar dacă îl prind în palma mea
Parc-ar fi o lacrimă de nea.

Moș Nicolae

Ninge, ninge liniștit,
Moș Nicolae la noi a venit.
Daruri minunate, el a pus în saci
Și-a plecat să-mpartă la copii săraci.
Vrem să fim mai buni și să învățăm,
Pe cei necăjiți să îi ajutăm.
Ca Moș Nicolae și tu poți să fii,
Să faci bucurii pentru alți copii.

Veverița

Veverița ce zglobie
Toată ziua ea știe
Huța, huța cu crenguța!
Dar mai știe, de minune,
Să ronțăie și alune.
-Veveriță-i zic: Fii bună,
dă-mi și mie o alună!
Dar ea de șotii se ține
Zvârrr! cu-o coajă după mine.

Am găsit o floare

Prin pădurea verde am pășit voios
Păsări minunate ciripeau frumos!
La umbra pădurii am găsit o floare
Cu petale aurii, ca ochii tăi vii.
Am vrut s-o culeg, dar zice-ncetișor:
-De ce mă rupi oare, că atunci eu mor?
Și am dezgropat-o, cu a ei rădăcină,
Am dus-o acasă la noi în grădină
Și am răsădit-o, devale la soare,
Acolo tot crește, și iarăși e-n floare!

Copiii nu trebuie obligați să învețe poeziile pe dinafară, dar trebuie apreciați atunci când o fac. Esențial este ca preșcolarul să știe că există poezia și să se deschidă către ea.

Copiii refuză textele fără înțeles, pe cele lipsite de vibrație, de sinceritate, de sens pentru că expresivitatea literaturii îi asigură un loc de primă importanță în influența pozitivă asupra lor. Activitățile de memorizare în grădiniță sunt importante pentru educația intelectuală a preșcolarilor și au un rol de seamă în dezvoltarea vorbirii. Copiii exersează, cu sprijin, ascultarea activă a unui mesaj, în vederea înțelegerii și receptării lui și demonstrează înțelegerea unui mesaj oral, ca urmare a valorificării ideilor, emoțiilor, semnificațiilor (comunicare expresivă). Valoarea formativă a acestei activități se centrează pe dezvoltarea memoriei logice voluntare a preșcolarilor, având ca premise specificul proceselor psihice la această vârstă.

Activitatea de memorizare trebuie proiectată judicios, sistematic în ansamblul celorlalte activități, corespunzător obiectivelor pe grupe de vârstă. Ea implică selecția textelor literare celor mai potrivite scopului educativ, trebuințelor cognitive și afective ale copiilor, realizarea materialelor intuitive care să faciliteze memorarea.

Scopul memorizării constă în:

•dezvoltarea gândirii logice a copilului, pe baza succesiunii sentimentelor și ideilor poetice ale textelor literare;

•dezvoltarea atenției și a puterii de concentrare;

•dezvoltarea memoriei voluntare prin comunicarea unor obiective urmărite în demersul didactic;

•dezvoltarea auzului fonematic al copiilor;

•dezvoltarea capacității de a păstra și de a reproduce cunoștințele;

•formarea deprinderii de a recita corect și expresiv;

•cultivarea sensibilității artistice prin audierea unor versuri din literatura pentru copii, specifice vârstei (sensibilizarea copiilor la expresivitatea limbajului prin însușirea unor cuvinte și expresii cu valoare emotivă).

Bibliografie:

➢Florica Mitu, Ștefania Antonovici, *Metodica activităților de educarea limbajului în învățământul preșcolar,* Ed. Humanitas Educațional, 2005

➢Magdalena Dumitrana, Educarea limbajului în învățământul preșcolar, vol.I, Ed.. Compania, 1999

➢Ioan Damșa, Maria Toma-Damșa, Zoe Ivănuș, Dezvoltarea vorbirii în grădinița de copii și în cl. I și a II-a, Ghid metodic, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1996.

COPILĂRIE CU CHIP DE COPIL BLÂND

Autor: TEŞCAN DANIELA
Prof. ŞCOALA GIMNAZIALĂ "ION CREANGĂ"

Timpul trece, minutele şi orele se irosesc şi nimic important nu mi se întâmplă. Aş vrea să număr clipele, dar timpul trece-n grabă. Să mă ascund după nori unde ştiu că sălăsluieşte veşnicia…. şi să rămân acolo fără să mă mai cert cu timpul… Dar simt că sunt prizonieră între aceşti pereții ai timpului… Zilele atârnă tărăgănat pe ceasornicul învechit şi încărcat de emoție… iar maestrul lumii mă duce cu gândul cât mai departe… departe chiar şi de mine… Acum sunt o perla într-o scoică care îşi schimbă culoarea prin magia timpului, acum mirarea mea copilărească mă readuce în prezent… şi invoc din nou, şi din nou… timpul… Oh, timp etern, opreşte-ți zborul să mai pot sorbi câteva picături din minunatul si fascinantul miraj al copilariei…!

Copilărie cu ochi de copil blând, cu ochii mari, albaştri şi celelalte persoane din jurul tău, creându-le… umezi, cu un zâmbet larg şi sincer odihnându-se pe o figură nevinovată… Undeva , acolo înăuntrul micului meu suflet, acolo unde toate emoțiile ființei mele se întâlnesc, doar acolo unde se află lumea viselor,a speranțelo, a amintirilor şi a bucuriilor. Candela sufletului meu pâlpâie cald într-un trup firav , plăpând şi suav, dar cu minte ageră şi jucăuşă hrănind setea de cunoaştere şi însufleţind lumea basmelor, ca o fâlfâire şerpuitoare şi temătoare în care lucrurile şi cuvintele se transforma în actori pe scena copilăriei mele … Mă întreb adesea unde aş putea găsi miresmele , frumusețea şi culorile florilor… iar răspunsul nu se lasă aşteptat convingându-mă iar şi iar … Unde? În acest nesfârşit albastru oceanul al copilăriei… Acolo unde îți păstrezi sufletul neîntinat, acolo unde poți muta munții din loc, acolo unde poți scurta distanțele… unde te poți transforma în personaje de basm… unde jucăriile preferate prind viață, unde fetițele devin prințese într-un palat de cleştar aşteptându-şi prințul călare pe un cal înaripat… unde băieții se cred bravi cavaleri care se luptă cu zmeii şi cu balaurii înfricoşători…Acolo este tărâmul magic al copilăriei!

Copilăria mea… şi-a ta… şi-a voastră… şi-a lui… Da, copilăria… cea mai dulce şi fragilă treaptă a vieții, dar şi cea mai uşoară pradă a timpului… a nemilosului timp. De ce a mai trecut o secundă şi încă una, de ce a mai trecut încă o oră şi chiar o zi din viața mea? Dar şi din viața voastră, a celor din jurul meu, ca şi a celor pe care nu-i cunosc. Timpul se scurge ca nisipul fin dintr-o clepsidră şi nimic nu mai poate fi retrăit. Clepsidra se poate întoarce şi numărătoarea poate reîncepe. Viața, însă este diferită… Întâmplările unice, trăiile de neuitat. Le trăieşti o dată, te bucuri de ele şi doar atât, nimic mai mult. Toate sunt trecătoare, de la secunde, minute, până la anotimpuri, ani, decenii. Te mângâi şi de alinți o vreme cu culorile amintirilor… apoi viața merge înainte!

Frunzele minunate cad pe pământul reavăn , zăpezile imaculate se topesc, soarele cu dinții de foc apune, toate îmbracând amprenta sângeroasă a trecerii timpului. Asistăm neputincioşi cum defilează anotimpurile prin viața noastră unul câte unul, aşa… făr măcar să ne consulte … Ce-ar fi ca vara să dureze o veşnicie? Ne-ar fi poate dor de iarnă, de florile de gheață, de strălucirea lor de dulceața troienelor de zăpadă. Dar… Ce-ar fi ca iarna să dureze o veşnicie? Atunci ne-ar fi dor

de vară, de apa cristalină şi limpede, de răsăritul îmbietor şi parfumat al soarelui… de mirosul ierbii crude … Nu… viața merge înainte şi anotimpurile se succed, şi se succed… aproape matematic, coordonate atent de o putere absolută nevăzută… neştiută de nimeni.

Mi-e dor de gradinita !

Autor: Tiplea Sabou Doinita
Prof. Inv. Presc. Scoala Gimnaziala Homorodu de Mijloc , Jud Satu Mare

Sunt Rareș , un băiețel cuminte ,
Mergeam la grădiniță înainte ,
Dimineața la șapte jumătate mă trezeam ,
Cu mama de mânuță eu plecam .
Mă uit în jur , oare ce s-a întâmplat ?
Offff.....totul este acuma schimbat ,
Eu nu mai merg la grădinița mea ,
Deși îmi este tare dor de ea .
Mi-e dor de doamna educatoare ,
Și de calda ei îmbrățișare .
Mi-e dor de copilași , de cuburi și de cărți ,
Mi-e dor să învățăm , sa ne jucam ca alte dăți .
Acuma privesc ecranul , îmi place , e strălucitor ,
Dar doamna mă privește dintr-un colțișor ,
Copiii toți zâmbesc , doar din calculator .
Cum să mă joc cu ei ?
Cum să îl fac pe 3 ?
Unde e cartea de povesti ?
Ursule Brun tu îmi lipsești !
Lumea care povestește
Doar de pandemie vorbește .
Grădiniță cu copii , un lucru să îl știi bine ,
Aștept să mă întorc la tine !

De ce Soarele și Luna locuiesc pe cer
(adaptare după o poveste populară africană)

Autor: Vîlcu Aurelia Crina
Prof. înv. primar Școala Gimnazială Breasta, jud. Dolj

Habar n-am dacă voi știați, sau poate că abia acum aflați, dar în mod cert vă spun că eu m-am întrebat mereu de ce Soarele și Luna locuiesc pe cer. Și, ca să dezleg acest mister, a trebuit să călătoresc pe tot globul pământesc: prin Europa, Asia, Australia, apoi prin America, până am poposit în Africa.

Și iată ce-am aflat, când acolo am acostat.

Cu mult, mult timp în urmă, Soarele și Luna locuiau pe Pământ, împreună. Stăteau chiar în aceeași casă, iar dimineața își serveau micul dejun pe terasă. Apoi, zglobii, părăseau căsuța cu pereți aurii, căci am uitat să vă spun, aveau o locuință tare cochetă, cu acoperiș rubiniu, înconjurată de un gărduț rozaliu. În jurul ei, lumina dansa mereu, asemeni unui curcubeu.

Nu departe de ei locuia Apa, într-un palat albastru-violet și foarte cochet, cu un turn imens, verzui, ce se pierdea spre cer, plin de mister.

În fiecare zi, cei trei cântau și se jucau, ca niște buni prieteni ce erau.

De multe ori se vizitau, însă, în acest caz era o problemă, o adevărată dilemă. Soarele și Luna mergeau la palatul Apei destul de des, dar nu și invers! Ea nu-i vizita niciodată și, când a fost întrebată, aceasta a răspuns:

– Căsuța voastră nu e de ajuns, adică nu-i încăpătoare pentru familia mea atât de mare! Dacă ați putea rezolva ceva, noi, cu drag, v-am vizita!

Atunci, Soarele și Luna au pus mână de la mână și, împreună, au construit o casă pe care, chiar dacă doreai, cu privirea s-o cuprinzi nu reușeai.

S-au gândit că ar fi o idee minunată ca locuința să fie inaugurată printr-o petrecere sau, mă rog, un bal la care Apa să fie invitatul special.

În ziua și la ora anunțată, acesta, însoțită de familia sa, s-a prezentat îndată și a întrebat dacă poate intra.

– Sigur că da! Sigur că da!

Mormoloci, pești lucioși, melci și crabi mustăcioși, balene uriașe ca niște vaporașe, chiar și o broască țestoasă au început să intre pe ușă, ocupând peste jumătate de casă.

– Continuăm să intrăm? a întrbat Apa cu glas politicos.

– Desigur! i-a răspuns Soarele bucuros. Petrecerea este la început!

Iar ei atât i-a trebuit. A intrat și mai mult în casă, până a ajuns la fereastră.

Și a tot năvălit, și a tot năvălit, până ce a reușit să se înalțe la tavan, astfel încât, Soarele si Luna au fost nevoiți să fugă pe acoperiș, ușor amețiți.

– Vreți să ne oprim? sugeră Apa binevoitoare, stând o clipă-n așteptare.

– Nu, nu, nicidecum! răspunseră Luna și zâmbărețul Soare, amuzați de-așa-ntâmplare.

Atunci, mii de creaturi marine, cu sau fără picioare, călărind pe valuri uriașe și purtând costume albăstrite, nu s-au mai putut abține și s-au îmbulzit grăbite, de petrecere ademenite.

În acel moment, după cum am aflat, atât de multă apă s-a acumulat că, întregul palat, de valuri camuflat, încet-încet s-a scufundat, iar Soarele și Luna, dacă vreți să știți, rămânând fără locuință, au fost nevoiți să se ridice spre cerul înstelat.

De atunci, cu toții îi vedem mereu strălucind printre stele, zâmbindu-ne odată cu ele.

Apa mai trimite spre ei, din când în când, câte un nor călător. Atunci se-ascund, fiindcă, nemaiavând palat, nu-și mai pot permite niciun invitat.

Surse:

https://worldstories.org.uk/reader/why-the-sun-and-moon-live-in-the-sky/english/470
http://clipart-library.com/sun-and-moon-clipart.html
https://www.hiclipart.com/free-transparent-background-png-clipart-djruq/download
http://www.litwincreative.com/illustration/sunmoon.html

,,LEGENDA RÂULUI BORCEA,,

Autor: VLAD PETRONELA-MONICA
Prof. Liceul Teoretic Carol I, Fetesti

Multe sunt legendele care ne încântă copilăria și, mai târziu, când suntem mai aproape de cer, le ascultăm din nou, cu drag.

Legenda pe care o voi scrie în rândurile de mai jos am auzit-o de la doi bătrâni pescari lipoveni. În comunitatea lor, a lipovenilor, poveștile prind viață mereu: la gura sobei, în barcă, așteptând un pește mare sau, pe ulițele satelor…

Se spune că, demult tare, cu mai bine de 500 de ani în urmă, pe aici, prin Bărăgan, nu erau ploi. Degeaba se rugau bătrânele satului, ploile nu voiau să vină…Era doar un râu curgător, fără nume…însă oamenii, în special cei bătrâni, nu puteau să care apa pentru animale și pentru nevoile lor…

În vremea aceea, trecea cu tot alaiul său, un împărat vestit pentru bogăția lui. Însă, pe cât era de bogat, pe atât era de zgârcit! Fiindu-I sete, se opri în dreptul casei unui om sărman și bătrân..Omul avea și o fată, tânără și frumoasă, vestită în partea locului, pe care mulți au petit-o ani buni…O chema Borcea, un nume turcesc, așa cum era și mama ei, de care se îndrăgostise bătrânul cu mulți ani în urmă. Mândru era tatăl ei, mândru căci nu era fată în împrejurimi care să o egaleze în frumusețe!

Împăratului, trecut de prima tinerețe și văduv, îi căzu dragă fata. Vorbi cu omul sărman și, fără să o întrebe, hotărî să o ia de nevastă cât mai curând. Bătrânul fu de accord, gândind că o așa potriveală pentru fata lui nu apare și a doua oară. Auzind toate acestea, fata se împotrivi, mai ales că ea prinsese drag de un flăcău dintr-un sat vecin. Și-a pus în gând să fugă, decât să fie nevasta împaratului. Viclean, bănuind planul fetei, împăratul porunci slugilor sale să o păzească cu prețul vieții timp de trei zile, cât lipsește el. Mândră în felul ei, fata reușisă se strecoare din casă îmbrăcată în hainele tatălui ei. Slugile au crezut că este bătrânul și l-au lasat să plece. Știind că nu are altă cale de scăpare, fata se îndreptă spre râul fără nume… Nu zăbovi prea mult, îi ceru iertare lui Dumnezeu și își continua drumul…A doua zi, un pescar a găsit-o fără viață pe malul celălalt și a adus-o bătrânului îndurerat.

De atunci, râul fără nume poartă numele fetei, Borcea…

Bătrânii pescari lipoveni spun că, de atunci, Borcea își cere tributul an de an…

Vise de copil

Autor: Secuiu Elena
Prof.Școala Gimnazială Nr. 16 Marin Ionescu-Dobrogianu Constanța

Perna-i moale, patu-i pufos
Prințul, micuțul, visează frumos
Dar, oare, în visele lui mititele?
Sunt cățeluși, jucării, acadele?

În visul cel dulce băiatul aleargă
Se cațăra, zbenguie și tot explorează
Prin locuri fermecate de el cunoscute
Copilul face ce vrea, vrute-nevrute

Soarele pe cer ușor se înalță
Puiul cel mic zâmbete poartă pe față
Râde zglobiu și-i veselă a lui privire
Căci totul din juru-i împarte iubire

Cum îi determinăm pe copii să citească?

Autor: Gurgu Nicoleta Doina
Prof.înv.primar Școala Gimnazială nr.16 „Marin Ionescu Dobrogianu" Constanța

Copiii reprezintă simbolul inocenței și a tot ceea ce înseamnă frumusețe și puritate. Ei au o modalitate proprie de a percepe lumea și sunt singurii cărora nu le este teamă de viitor, ci așteaptă cu nerăbdare să pășească în ținuturi noi și misterioase. Poveștile în care binele învinge răul fac parte din realitatea lor. Imaginația copiilor este o adevărată comoară, iar incercarea și reușita de a pătrunde în universul lor este o adevărată aventură care merită trăită.

Literatura pentru copii reprezintă instrumentul principal al cadrului didactic pentru a ajuta copilul să se formeze și să se perfecționeze. Ea contribuie la lărgirea orizontului de cunoaștere al copiilor, la formarea unui vocabular activ, vast, la o exprimare aleasă, literară, corectă și la educarea sentimentelor estetice. Încă de la vârste fragede trebuie cultivat gustul lecturii, trebuie acordată atenție suficientă, iar acest lucru se realizează printr-o muncă care înglobează răbdare, perseverență, continuitate, voință. Acest ,,gust al lecturii" este asociat cu dezvoltarea competențelor lectorale funcționale.

Îmi place să văd în fața mea copii curioși, întrebători, sclipitori, cu priviri frenetice și mirate, în fața unei cărți noi, nerăbdători să descopere o poveste, ca și cum ar descoperi misterul universului! Fiecare are cartea lui preferată, are o poveste, pe care vrea s-o audă la nesfârșit, are perna lui preferată, colțul lui preferat, are un prieten de joacă, cu care împărtășește cele câteva ore petrecute în bibliotecă, un alt fel de joc, cel al cuvintelor, inepuizabil și niciodată plictisitor. Acesta este motivul pentru care în fiecare săptămână citim o poveste.

Eu am început cu „Pisicuța fermecată", de Sue Bentley. Flame este un leu fermecat, dintr-o familie regală, care a dispărut din lumea lui. Ebony, unchiul său, conducător al Regatului Leilor, este nerăbdător să îl găsească pentru a se asigura că nepotul său nu va reveni niciodată la tron. Flame este însă greu de identificat, pentru că apare sub forma unei pisicuțe pufoase de diverse culori. Ochii mari, de culoarea smaraldului și mustățile care pocnesc și sclipesc uneori sunt cei după care poate fi recunoscut.

Jemma Watson își dorea să câștige un loc la școala de teatru din oraș, dar pentru asta trebuia să treacă de preselecție. Nu avea deloc timp să se pregătească , pentru că trebuia să-și ajute mama și să aibă grijă de fratele și sora ei mai mici. Pe neașteptate însă, în viața ei apare Flame.

Prima apariție a lui Flame, sub forma unui leu alb, a speriat-o pe Jemma. Dar când Flame s-a transformat într-un pisoi simpatic, cu blana gălbui maronie și ochi verzi ca smaraldul, fetița a hotărât să îl ia acasă și să îl îngrijească. De atunci, totul a devenit posibil…

Și, pentru că sper că v-am trezit interesul, vă învit la lectură!

Bibliografie:

Sue Bentley, *Pisicuța fermecată*,Ed.Litera, București,2018

https://ro.wikipedia.org

https://www.moodle.ro/preparandia/index.php/arhiva/item/190-despre-rolul-literaturii-pentru-copii

BASMUL – SURSĂ INEPUIZABILĂ ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII ȘCOLARULUI

Autor: Scripcaru Dorina
Prof. Școala Gimnazială nr. 16 ,, Marin Ionescu Dobrogianu ”Constanța

Cu toții ne amintim de basmele dragi ale copilăriei, spuse cu glas șoptit de bunici sau de părinți, de emoția ce ne străbătea de câte ori în calea personajului preferat se abătea un nou obstacol, de curiozitatea cu care am deschis prima carte de povești, dintre paginile ei ițindu-se fel de fel de semne, ce se cereau descifrate, pentru a pătrunde misterul ascuns între rândurile lor. Literatura pentru copii este deopotrivă o formă de educare și o inepuizabilă sursă de delectare, atât pentru cei mici, cât și pentru cei mari.

Literatura pentru copii constituie o sursa inepuizabila de exemple frumoase de comportare oglindite în mici antiteze între personaje, ne ofera consecintele neascultarii sau ascultarii, vredniciei sau lenei, cinstei sau necinstei, adevarului sau minciunii, ne prezinta trasaturi pozitive ale unor eroi: vitejia, curajul, întelepciunea, stapânirea de sine, devotamentul, prietenia sincera, dar si trasaturi nedemne, condamnabile ale unor personaje: viclenia, zgârcenia, lacomia, siretenia, îngâmfarea.

Copiii trăiesc cu intensitate alături de eroii îndragiti ai operelor literare, se bucură când acestia depașesc obstacolele ivite în cale si se întristeaza când acestia au de suferit.

Este de necrezut cu câtă sete si afecțiune privesc copiii morala ascunsă în haina basmului, îi vezi triști si disperați când eroul sau eroina povestirii relatate sunt în impas si îndură suferințe apoi strigă de bucurie când vine întorsura fericită si personajele iubite sunt salvate.

În calatoriile provocate de imaginarul din basme si povești, copilul se simte fericit, participă afectiv si este alaturi de eroii pe care îi însotește si la bine si la rău imitându-i mai târziu în activitatea lor.

Conținutul poveștilor si basmelor îl transpune pe copil într-o lume mirifică, îi cultivă fantezia si visarea. Ele au încântat întotdeauna copilaria tuturor generatțiilor si, totodată, acestea constituie un mijloc important care contribuie la lărgirea orizontului copilului.

Literatura pentru copii îsi gaseste un larg auditoriu în rândul tinerilor tocmai pentru că apelează la afectivitatea lor, aceasta contribuie la cunoasterea prin intermediul imaginii artistice a lumii înconjuratoare, laăgirea sferei de reprezentări despre cele petrecute anterior dar si la formarea unei atitudini corespunzatoare.

Copilul este creatorul propriilor imagini, povestitorul fiind cel ce le sugereaza verbal. Efortul copilului de a-și imagina si întelege nu poate fi conceput în afara unei gimnastici intense a memoriei, a gândirii, a vointei si a limbajului.

Patrunzând într-o lume nouă pe care n-o cunoaște, copilul încearcă să și-o imagineze si să judece după propriile idei faptele prezentate.Poveștile despre animale îsi au originea în timpurile foarte vechi din istoria oamenilor, când omul era mai slab decât animalele. Creatorul popular, inspirându-se din lumea animalelor, a creat povesti în care le-a personificat, atribuindu-le însusiri omenești si darul de a vorbi. Mai târziu, personajele animale capătă trăsături comico-satirice.

Basmele au o mare forță de atractie în special asupra vârstelor mici. Ele au fermecat copilăria tuturor generațiilor, i-au alimentat elanurile, imaginatia deschizându-i astfel căi de acces către nenumaratele taine ale Universului.

Copiii trec prin stari emotive diferite, de la teama pentru răul care ar putea s-o piardă pe eroina îndrăgită, la bucuria că a scapat cu bine din toate încercarile pricinuite de personajele negative. Bunătatea, cinstea, curățenia sufletească, mărinimia sunt răsplatite totdeauna, poate mai târziu, dar nu niciodată. Basmul îi incinta pe copii si datorită frumoaselor imagini vizuale construite prin comparații cu elemente concrete pe care copiii le rețin.

Este stiută marea lor valoare instructiv-educativă si formativă; aceasta în primul rând pentru ca basmele sunt tablouri ale vietii, reflectând în ele problemele majore ale existentei: nașterea, căsătoria, calitatea fizică si morală a copiilor, a parinților buni sau vitregi, ridicarea prin merite a tânarului sarac, originea bogației si a sărăciei, valoarea conduitei morale, aspirația și posibilitatea omului de a birui boala si moartea, spatiul si timpul, de a supune fortele ostile ale naturii, de a-si face viața mai ușoara si mai frumoasă. Valoarea educativa a basmului constă în reliefarea unor calități morale cu care sunt înzestrate personajele pozitive: curaj si vitejie, hotarâre si perseverentă în îndeplinirea țelului, spirit de sacrificiu, prietenie si umanism, respectarea cuvântului dat si îndeplinirea angajamentului luat, dârzenie si tărie în înfrângerea piedicilor si greutaților.

Bibliografie:

1.Anton. I.,Cozma. J.,Soriteu. E.,*Didactica învățământului preșcolar,*Editura UAV, Arad, 2005

2. Alexandru Gheorghe, Lecturi literare pentru ciclul primar – îndrumător metodic pentru învățători, părinți și elevi, Editura „ Gheorghe Alexandru”, Craiova, 1995.

3. Învățământ primar, volumul I/1991, Culegere metodică destinată cadrelor didactice care predau la clasele I-IV, București, 1991.

4. Silvia Nuță, Metodica predării limbii române în clasele primare, Editura Aramis, București, 2000.

În Țara de Ciocolată

Autor: Martin Petronela
Prof. Școala Gimnazială Nr. 16 Marin Ionescu-Dobrogianu Constanța

Soarele strălucitor se ascunde după linia orizontului lăsând în urmă săgeți roșiatice ce străbat cerul însângerat. Imaginea apusului este minunată, pare a fi un tablou desprins din poveștile cu Zâne. Întunericul cuprinde tot ținutul, iar luna cea mândră urcă pe cer făcându-și loc printre stele, strălucind ca un glob de cristal ce împrăștie praf de vise.

Toți copiii se pregătesc de culcare, nu înainte de a citi povești nemuritoare cu prinți curajoși și prințese oacheșe.

Eu sunt sora cea mare și în fiecare seară îi citesc fratelui meu mai mic câte o poveste cu personaje magice. Tărâmul poveștilor este minunat iar noi visăm cu ochii deschiși. Praful de vise ne-a atins și pe noi căzând într-un somn adânc și liniștit.

- Bună, draga mea! Eu sunt Zâna Bombonica și am venit să te invit pe tărâmul magic al dulciurilor.

- Bună, Zâna Bombonica, ești atât de frumoasă și foarte dulce! Aceasta este o baghetă magică?

-Da! Ea ne va ajuta să ajungem cât ai zice ”acadea” în Țara de Ciocolată. Acolo Prăjiturica este Zâna Dulciurilor și are nevoie de ajutorul tău.

-Dacă are nevoie de mine, să nu mai pierdem timpul și să mergem cât mai repede!

Deodată aterizăm pe un nor din vată de zahăr iar în fața ochilor răsare un castel din turtă dulce glazurat cu ciocolată. Statuia Prăjituricii strălucea în lumina razelor soarelui de forma unui fursec. Totul era minunat , o bucurie nemărginită mă cuprinde când Zâna Bombonica mă invită să gust dulciurile pregătite special pentru mine de către, însăși, Zâna Prăjiturică. Mă simțeam importantă!

- Bună ziua, înălțimea voastră! Eu sunt Candy și îmi pare bine să vă cunosc!

- Ziua îndulcită, Candy! Eu sunt Zâna acestor ținuturi și am nevoie de ajutorul tău! Zânele din acest ținut magic au încetat să mai mănânce prăjituri, torturi, ciocolată, acadele și toate celelalte gustări dulci. O carie nemiloasă le strică dinții de porțelan. Tu ești singura fetiță curajoasă care poate să readucă liniștea și pofta de dulciuri în acest ținut. Crezi că ne poți ajuta?

- Desigur! Eu știu secretul pentru a putea înlătura nemiloasa carie!

- Te rog să îmi spui care este secretul tău!

- Pentru a putea învinge caria, trebuie să folosim o periuță magică și pastă de dinți sclipitoare, toate acestea le găsim pe tărâmul Zânei Măseluță.

- Zâna Bombonica te va însoți, folosind bagheta magică veți ajunge cât ai zice ”ciocolată”. Să vă întoarceți cu bine!

Bagheta magică se învârti și îndată ajungem într-o poeniță cu floricele dințișori ce străluceau de un alb sclipitor. Zâna Măseluță ne întâmpină și se bucură nespus să mă vadă. Mă felicită că am grijă de dinții mei și ascultă cu atenție rugămintea mea.

- Doar periuța magică și pasta sclipitoare poate salva zânele din Țara de Ciocolată. Te rog frumos să le oferi aceste unelte pentru a învinge urâcioasa carie!

- Vă dăruiesc aceste unelte magice cu o singură condiție!

- Care este condiția? o întrerupe Zâna Bombonica.

- Să vă spălați de două ori pe dinți, dimineața și seara. Pasta sclipitoare va ține caria la distanță.

- Mulțumim frumos! Așa vom proceda!

- O zi cu dinți sclipitori, Zână Măseluță!

- O zi cu dinți sclipitori, Candy!

Zâna Prăjiturica a fost foarte fericită când a primit uneltele salvatoare și m-a asigurat că vor respecta sfaturile Zânei Măseluță. Micile zâne din ținut au primit în dar periuță și pastă de dinți iar în cinstea mea au organizat o petrecere cu o cascadă de dulciuri.

- Îți mulțumim, Candy! spuse Zâna recunoscătoare. Te așteptăm în Țara de Ciocolată în fiecare seară, dar ai grijă să te speli pe dinți!

- Mă bucur că am fost de ajutor! Voi reveni cu drag în acest ținut minunat!

-Isabela, trezește-te! se aude vocea mamei în surdină. Este timpul să mergi la școală! Nu uita să te speli pe dinți!

- Desigur, mamă! Caria nu se va apropia de dinții mei, periuța și pasta magică o va îndepărta! Îmi pregătești clătite cu ciocolată la micul dejun, te rog?

- Dacă ai grijă de dinții tăi, vei primi desertul tău preferat!

- Mulțumesc, mami! Tu ești Zâna mea!

SFÂRȘIT

Curcubeul

Autor: Paic Iulia
Prof. Școala Gimnazială „Victor Jinga”, Sighișoara

Pe cer văd minunăție!
Coadă de păun să fie?
Cred că am halucinații!
Sau asist la revelații?

"-E real, nu ți se pare!
(Mi-a vorbit un nor din zare).
Soarele a făcut baie.
Dar, ghiduș, ca-ntotdeauna,
S-a-ntrecut din nou cu gluma.
A păcălit cerul iară
Pentru-a nu știu câta oară.
I-a pictat o gură mare
Din raze și stropi de ploaie
În șapte culori aprinse
De la Picasso desprinse.

-Ce înseamnă fiecare?
-Îți voi spune, ai răbdare!

ROȘUL face legătura
Cu Pământul și natura.

E iubirea-n orice formă
Ce înalță și transformă.

ORANJ este veselie,
Râsete și bogăție
Este ruginia doamnă
Ce, de fapt, se cheamă...Toamnă.

GALBENUL, lumina-vie
E un strop de energie.
Limonadă acrișoară
Pentru zile lungi, de vară.

VERDELE, semn al puterii,
Stă în poala primăverii,
Aruncând peste hotare
Viață, puls, regenerare.

ALBASTRUL tace-n infinit...
Din valul mării răsărit,
Rupt dintr-un colț de cer senin,
Are în el ceva divin.

INDIGOUL stors din vie
E poarta spre reverie.
Și pune-n stilou cerneală
Să aibă cei mici, la școală.

VIOLETUL își imprimă
Fața-n floarea din grădină.
Clar și mistic, deopotrivă,
Are forță creativă.

Imensa frescă cerească
Ce se-ntinde-n fața noastră
Din panglici viu colorate
Este CURCUBEUL, frate!
Sau, după cum mai spun unii-
A opta minune-a lumii!
Și se-arată celor care
Sunt cuprinși de supărare
Ca să smulgă-amărăciune
De pe fețe de cărbune.